

**Година
на апостол
Павел****Въпросът за
оправданието**

По пътя на свети апостол Павел ще се спрем на спора, произлязъл по времето на Реформата: това е въпросът за оправданието. Как човек става праведен пред лицето на Бог? Когато свети апостол Павел среща Възкръсналия по пътя за Дамаск, той е един изряден човек. Безупречен към това, що се отнася към закона (срв. Фил. 3, 6), той спазва предписанията на Мойсей много повече от своите връстници и поддържа с усърдие традицията на бащите си (срв. Гал. 1, 14). Просветлението от Дамаск променя основно неговата същност - той започва да смята всички заслуги, придобити в духовната му кариера, като „смет“ пред лицето на върховното познание за Исус Христос (срв. Фил. 3, 8). Посланието до филипийци ни пред-

На стр. 6

Сандро Ботичели - „Молитва В Гетсиманската градина“

**Патронен празник на черквата
„Дева Мария Лурдска“ в Пловдив****80-годишен свещеник пропътува цяла България, за да участва в службата**

Черквата „Дева Мария Лурдска“ в пловдивския квартал „Кючук Париж“ е една от седемте католически черкви в Града под тепетата. Храмът е обявен за национално светилище и за него се грижат сестрите на Майка Тереза. Както всяка година, така и тази в навечерието на патронния празник в храма бе организирана тридница. През трите дни преди 11 февруари се отслужваха литургии, в които участваха много вярващи от всички енории на Софийско-Пловдивската епархия.

Кулминацията на празника бе тържествената меса, отслужена в самия ден - 11 февруари, от 17 ч. Литургията бе председателствана от отец Недялко Начев, най-младия свещеник в епархията. С него на олтара служиха още отец Любомир Венков, отец Младен Плачков, отец Милко Топалски от Хисар, отец Даниел, енорист в Куклен. Сред свещениците беше и гостът от Никополска епархия - отец

Йосиф Йонков, енорист в Ореш и Драгомирово. Свещеникът, който е на повече от 80 години, специално за празника бе пропътувал с влак цяла България, за да участва в службата.

Въпреки че храмът е малък, в божествената литургия участваха много богомолци, дошли от всички енории на епархията; дори имаше вярващи от Бургас и София.

В кратката си, но много трогателна проповед младият свещеник обърна внимание на датата 11 февруари, когато преди 151 година Майката Божия се явява на бедно 14-годишно момиче - Бернадета Сибиру. Освен това отецът разясни Евангелието, отредено за днешния ден - за посещението на Дева Мария при света Елисавета. Проповедникът не пропусна да направи връзка на чудото, станало преди толкова години в тогавашното френско село Лурд, с чудото, което всеки ден става на олтара. Отец Недялко

прикани вярващите да не търсят чудото там или тук, а в нас самите, особено когато с вяра пристъпваме към Исус, родения Божия син от Дева Мария.

На 11 февруари освен че Католическата църква чества литургичното възпоменание

*На стр. 6***150 години
служба на Бог**

С тържествена литургия, отслужена в католическия храм „Свети Йосиф“ в Казанлък на 1 февруари, бе отбелязана 150-годишнината от основаването от Дон Боско на монашеската общност на салезианите. За случая бяха дошли миряни, монахини, свещеници от Габрово, Стара Загора, Ямбол, Пловдив и София. Службата бе отслужена от епископ Христо Проиков в съслужение с архиепископ Януш Болонек, апостолически нунций в България, със свещениците салезиани, както и с отец Евгени от град Раковски, дякон Страхил от село Малчика, дякон Йоан от София и дякон Ярослав от Казанлък. В проповедта си архиепископ Болонек изрази особената си радост да участва в този празник, чийто главен герой бе Дон Боско, и представи моменти от живота

на основателя, като даде своята оценка за него: „Лично аз го смятам за истински Христов войник“, и добави, че с честването на тези 150 години от началото на дейността на салезианите може да благодарим на Бог с псалм 116, като присъединим България към всеобщия всехвален концерт, който се издига към Господа. Обръщайки се специално към тях, нунций каза: „Поддържа ни от Девата, бъдете живо евангелие според Дон Боско, евангелие, което всички - дори тези, които не четат Библията, да четат.“ В края на литургията епископ Христо изрази радостта си от участието на архиепископ Болонек в празника и специално благодари за думите, казани на наш роден език, изпълнени с голямо съдържание и смисъл, като ни

*На стр. 2***Първа дяконска среща**

На 16 и 17 февруари т.г. в манастира на отците салезиани в Казанлък се проведе първата среща на дяконите на Католическата църква в България. Тази среща се роди преди всичко от общото ни желание да се опознаем помежду си, както и да намерим общ език, тъй необходим за бъдещия ни диалог като хора и служители на Бог. Целта ни е не само да си сътрудним

активно във всичко, което засяга пасторалния, културно-интелектуалния и духовния живот на Църквата, но и да станем преди всичко истински подражатели и верни приятели на нашия Господ Исус Христос. Който ни казва и днес, че „Син Човечески не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата си от-

*На стр. 2***Победителят в нощта на оскарите -
Дани Бойл, е бил възпитаник
на отците салезиани в Болтън**

„Много се зарадвах, като разбрах, че Дани Бойл е получил осем статуетки „Оскар“ за филма „Беднякът милионер“; зарадвах се за нашето училище в Болтън. Това събитие ще представи в добра светлина общността и салезианското възпитание, защото филмът, режисиран от Дани, говори за децата в неравностойно положение.“ Така отец Тони Вейли от общността на Дон Боско, който в дните на оскарите бе в Мадрид за среща на Световния съвет за социална комуникация, отправи своя поздрав към победителя Дани Бойл, ученик и „страстен почи-

На стр. 4

Две неизвестни снимки на дядо Епифаний Шанов

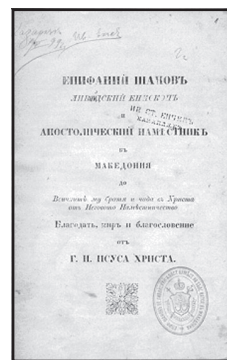
В процеса на издирване на документи, факти, спомени, снимки и др., свързани с историята на нашата Католическа църква от източен обред, реших да проверя какво има във фондовете на Историческия музей „Искра“ в Казанлък, защото дядо Епифаний е от рода Шанови - уважавана казанлъшка фамилия. Един от неговите племенници е известният антифашист Бончо Шанов - военен ръководител на т. нар. септемврийско антифашисткото въстание. Убит е край Казанлък през 1923 г. Има много архивни единици за Бончо, баща му Иван (брат на владиката Епифаний) и майка му Бонка. В картотеката се появиха и три фиша с името Епифаний Шанов. За съжаление в първия плик с надпис „Епифаний Шанов - униатски епископ“ се оказа снимка на брат му - мировия съдия Иван Шанов, правена пред къщата им на ул. „Мирска“ в Казанлък. Вторият плик е с формат А3 и когато извадих съдържанието му, онемях от изненада. Оказа се великолепен портрет в

цял ръст на владиката Шанов на млади години (вероятно още в самото начало на неговия живот като епископ, т. е. 1885 г.). Дядо Епифаний е облечен с владишка мантия, държи владишки жезъл и има голям кръст на гърдите. Погледът е решителен и искрящ. От осанката му лъхат достойнство, благородство и непоколебимост, която не се пречупва дори от престоя му в заточение на островите Накос и Трикири. От спомените на баща ми знаех, че той е имал интересен епископски пръстен - масивен, златен, с голям камък аметист. Качеството на снимката е изключително и успях с помощта на лупа да разгледам пръстите на дясна-

та му ръка и се оказа, че пръстенът отговаря напълно на описанието, оставено от баща ми. Може да се види дори и владишкият му пояс. Самата снимка е в цвят сепия, с размери 18/24. Монтирана е на бяло твърдо хартиено паспарту с размери 36/30 см. На паспартуто има отпечатана красива рамка с флорални мотиви в зелен цвят. По средата долу се вижда изключителен отпечатък на епископския герб на дядо Шанов в синьо-зелен цвят. Вдясно долу се четат ръкописен надпис на 4 реда (според мен - от самия владика): „+ Епифаний Шановъ; Епископ Ливийский Апостол Наместникъ; на Българо-Католиците; въ Македония“. Надписът е съб-

разно тогавашните граматически правила. Почеркът е много красив и равен - говорещ за изключителните качества на човека, който го е положил. Явно портретът доста време е стоял закачен на някаква стена, защото се виждат пет дупки от гвоздеите. Но е съхраняван много грижливо и пак ще кажа - в изключително качество. Достоен е за всяка колекция! На гърба пише, че е от архива на Константин Бозвелиев.

Втората снимка (всъщност тя ми попадна първа във времето) ми изпрати една от племенниците на дядо Епифаний - Пенка Шанова. Представлява копие от портрет за спомен със сестра му - баба Гана (как-

то с любов я наричат всички, които я познават), и малко момиче - нейна внучка. Възрастта си е казала думата, но погледът е все

същият - искрящ и решителен. На гърдите може да се разгледа в подробности същият кръст, който владиката носи на първата снимка. На дясната ръка се вижда съвсем ясно същият пръстен, както на описаната по-горе от мен снимка. На кутрето на лявата ръка (ако не е дефект на оригинала) - нещо като халка или броевничка-пръстен, каквито винаги католиците сме ползвали. Тази снимка е правена преди 1938 г., защото в непубликуваните спомени на нашия баща пише, че през 1938 г. той ги връща на Църквата с думите: „Църквата ми ги е дала. На Църквата ги връщам.“

Вероятно кръстът и пръстенът се съхраняват в екзархията и лесно биха могли да се идентифицират. Доколкото разбрах, жезълът вече е идентифициран.

Третата архивна единица се оказа стар познаник - малко книжле с възванието към католиците в Македония, което епископ Шанов пише и отпечатва в Солун през далечната 1898 г. Предадено е в музейната сбирка от основателя на казанлъшкия музей „Искра“ Иван Енчев-Видю през 1899 г. Брошурата е подробно описана от Иван Папучиев в неговата непубликувана „История на Католическата църква в Казанлък“.

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ, Казанлък

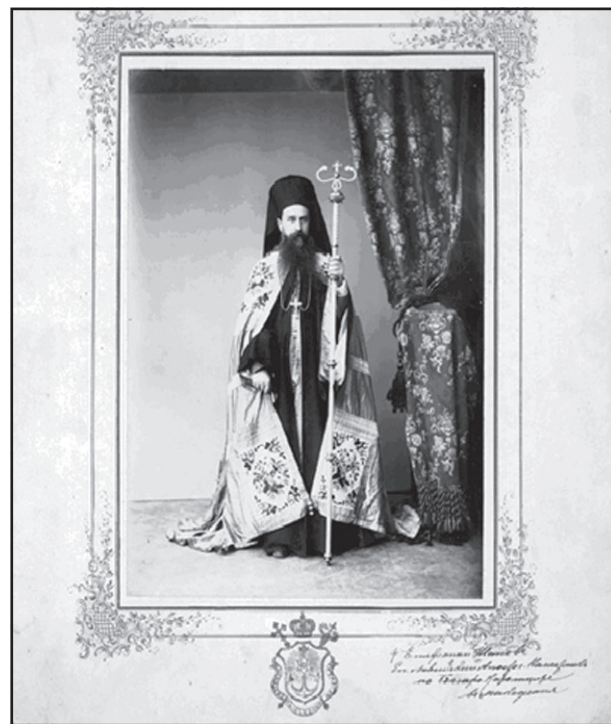
150 години служба на Бог

От стр. 1

на сърчи да ги носим винаги в сърцето си и да ги превърнем в дела. Поздравявайки настоятеля и всички салезиани, монс. Христо подчерта, че чествайки тази 150-годишнина от основаването на салезианската общност, ние чествуваме 16 хиляди салезиани по света, а заедно с тях и представителите им в България, които повече от 10 години са при нас. Той добави, че си струва да бъдат живи евангелие и да си дадат живота на толкова места по света и в България и измоли Бог да благослови делата им, за да дадат плод между нас. След това епископ Прошков се обърна към представителя на Светия престол да даде папския благослов на всички присъстващи и техните семейства. Като настоятел на салезианите отец Петър Цвъркал благодари на архиепископ Януш Болонек и на епископ Христо Прошков, като им поднесе подарък от Розовата долина. Накрая нунциат благодари още веднъж на монс. Христо, на салезианите и тяхната енория и двамата благословиха.

На гостите бяха представени няколко сценки, песни и дружески шаржове към салезианите, подготвени от деца и младежи от Ямбол, Пловдив и Куклен. Празникът завърши с почерпка, на която гостите имаха възможност да поздравят салезианите по случай годишнината и да им пожелаят „Дерзайте и напред!“.

Росица МАРИНОВА

4 март

Свети Казимир

Свети Казимир е син на крал Казимир IV Полски и потомката на династията Хабсбург Елизабет. Светецът е роден в 1458 г. През 1471 г. е избран за крал на Унгария, но отказва да заеме престола. Стреми се към тих и уединен живот в размисъл и молитви. Посвещава целият си живот на Дева Мария. Умира на 4 март 1484 г. във Вилнюс от тежка болест. Почитан е като патрон на Полша и Литва.

М.Х.Р.

9 март

Света Франческа Римска

Светицата е родена през 1384 г. в Рим. Още като младо момиче Франческа желяе да постъпи в манастир, но след настояването на родителите си 13-годишна се омъжва за римлянина Лоренцо де Понциани. С него живее 40 години като предана съпруга и любяща майка на своите деца. Тя се грижи неуморно за рода си и за бедните в

Рим. Но две от децата ѝ умират, а по време на война съпругът ѝ е ранен, а третият син - пленен от врага.

През 1425 г. Франческа основава конгрегацията на облатките оливетанки, наричана още облатки при Порто де Спечи. След смъртта на съпруга си Лоренцо в 1436 г. дава обети в основаната от нея конгрегация и дори става сестра началница. Умира на 9 март 1440 г. Канонизирана е през 1608 г.

По традиция на изображението е представяна с ангел, защото преданието разказва, че често виждала своя ангел-пазител, който я съпровождал навсякъде.

М.Х.Р.

Първа дяконска среща

Дякони Йоан, Ярослав и Страхил

От стр. 1

куп за мнозина“ (Мт. 20, 28).

Водени от Христовите думи „По това ще познаят всички, че сте Мои ученици единствено ако имате любов помежду си“ (Йн. 13, 35), ние разбираме, че днес повече от всякога е необходимо с начина си на живот да бъдем истински свидетели на живия Бог, Който е Любов (виж. 1 Йн. 4, 16). Аз вярвам, че за да стане всеки един от нас любов в сърцето на Църквата, е необходимо да забравим себе си и след това да отдадем цяло живота си на всичко онова, което ни обединява, а не на онова, което ни разделя.

За да бъдем наистина в полза на Църквата, е жизнено необходимо да има реален диалог между всички нас, за да можем наистина да станем едно цяло (виж. Йн. 17, 21) така, както Бог желяе.

Дякон ИОАН (Милен Найденов)

2

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,

ул. „Люлин планина“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Pegakmop Mapuo Георгиев
ISSN 0861-6450

Бразилия. Започва строежът на по-висока статуя на Христос от тази в Рио де Жанейро. Тя ще се извисява над стохиладния град Сертаозинхо, на 350 км северозапад от Сао Пауло. Ще е висока 57 м - с 19 метра повече от статуята в Рио.

Камерун. Правителството на Камерун е обявило Киара Любик (1920-2008) за родоначалница на камерунския народ. Италианката, основателка на движението „Фоколар“, е посещавала Камерун и още тогава тя е била удостоена с титлата „Мафуа ндем“ - кралица изпратена от Бог.

Русия. Новоизбраният руски патриарх Кирил е заявил, че традициите трябва да се запазват и когато една реформа унищожава и разрушава ценности, това води до ереси. Наблюдатели преценяват това изказване като несъгласие от негова страна да замени в богослужението църковнославянския език с руски, както се иска от руски духовници.

Непал. След като Непал от кралство стана светска република, християнството се превърна в привлекателна религия. От 27-милионното население на Непал 80 процента са индуци, 10 процента - будисти, 4 процента - мюсюлмани. Християните са над 800 хиляди, от тях католиците са над 100 хиляди.

Мексико. В центъра на столицата град Мексико е издигнат 2.3-метров бронзов паметник на Йоан-Павел II. Той е посветен на 30-ата годишнина от посещението на папата в Мексико (1979). Освен паметника в столицата и в много градове на страната са наименувани улици на негово име. Емитирани са и златни възпоменателни монети с неговия лик. От 120-милионното население на Мексико над 105 милиона са католици.

+ + + Завърши VI католическа световна среща на семействата, състояла се в гр. Мексико под мотото „Семейството - възпитател на човешки и християнски ценности“. На шестдневната среща са присъствали над 20 хиляди участници от цял свят. Кардинал-секретарят Тарчизио Бертоне е предал сърдечното послание от папа Бенедикт XVI. Началото на тези световни семейни католически срещи е положено от Йоан-Павел II през 1994 г. Те се провеждат редовно през три години.

Индия. Индийското правителство е удостоило с най-високи граждански ордени настоятелката на „Сестрите на

Майка Тереза“ сестра Нирмала и католическия свещеник мисионер д-р Доминик Емазел за големите им заслуги в образованието, здравеопазването и социалната дейност в Индия. Тези отличия се дават за пръв път на католически духовници.

Македония. На главния булевард на Скопие е издигнат и осветен „Дом на Майка Тереза“. На освещаването са присъствали премиерът Никола Груевски, министри, католическият епископ на Скопие Кирил Стоянов, православни и католически духовници, сестри от общността на Майка Тереза и много граждани. Домът е посветен на 100-годишнината от раждането на Майка Тереза. Тя е родена на 27 август 1910 г. в Скопие във видна католическа фамилия. Домът обединява елементи от типична османска архитектура от XIX век и индийски архитектурни елементи. Внушителната сграда разполага със зали, параклис, сервизни помещения. Майка Тереза е основателка на общността „Мисионерки на любовта към ближния“. Носителка е на Нобеловата награда за мир. Провъзгласена е за блажена през 2003 г. Цялата индийска общественост настоява Майка Тереза да бъде обявена за покровителка на Индия и обявена за Светицата от Керала. Днес конгрегацията наброява над шест хиляди монахини с главна настоятелка сестра Мери Нирмала.

Иерусалим. Бившият католически патриарх на Иерусалим Мишел Сабах настоява Израел да започне преговори с Палестина, като се включи в тях и организацията „Хамас“. Според него без тази палестинска организация няма да се установи мир в Палестина.

Египет. На 89 години е починал египетският кардинал Стефанос II Гатас - патриарх на Католическата коптска църква. След неговата смърт кардиналската колегия наброява 189 членове, от които 116 са под 80-годишна възраст и имат право на избор на папа.

Испания. Кардинал-секретарят на Ватикан Тарчизио Бертоне е посетил страната и е разговарял с краля Хуан Карлос и с премиера Хосе Луис Сапатеро по въпроси, засягащи двете страни.

Германия. На планинския връх в зимния ски-център Гармиш Партенкирхен, висок три хиляди метра, е поставен 5-метров позлатен кръст точно над началната ски-шанца. Кръстът е пренесен с хеликоп-

тер от кмета на града и осветен от енорийския свещеник. Този християнски символ веднага се превърна в атракция за посетители, туристи и фотографи.

Австрия. Многобройна делегация от най-голямото светилище в страната Мариацел е посетила папа Бенедикт XVI и му е връчила златната значка „Почетен гражданин на Мариацел“. Начело на делегацията са били кметът на града д-р Хелмут Перти и католическият епископ Егон Капелари. Почетната значка се дава за големите заслуги на Светия отец към австрийския народ и по повод 100-годишнината на светилището.

Чехия. Архиепископът на Прага кардинал Милослав Влък е изпратил послание до тежко болния бивш президент Вацлав Хавел с пожелание за скорошно оздравяване, като го е уверил, че се моли за него.

+ + + Чешкото правителство започва подготовка за посрещане на папа Бенедикт XVI през септември т.г. Заедно с това се подготвя и голямо честване на 1150-годишнината от пристигането на славянските апостоли Кирил и Методий във Великоморавия.

Полша. Конгрегацията за светците съобщи, че процедурата за провъзгласяване за блажен на папа Йоан-Павел II е към края си и най-късно в началото на 2010 г. това ще стане факт.

+ + + По настояване на Католическата църква полският парламент е взел решение бъдещите полски евромонети, които ще се въведат през 2012 г., да носят образа на папа Йоан-Павел II. Понастоящем образа на полския папа носят ватиканските евромонети от емисия 2002 г.

Италия. Във връзка с посещението на папа Бенедикт XVI пред гроба на Падре Пио - „народния светец на Италия“, местният вестник „Ла воче ди Падре Пио“ пише, че отец Пио е покори сърцата на седмина папи: благийт и кротък Бенедикт XV е изразявал към него дълбоко благоволение; отец Пио е бил в пълно общение с Пий XII и с Йоан XXIII; за съзрцателния Павел VI отец Пио бил ревностен и искрен духовник; падрето завладял сърцето и на смирения Йоан-Павел I; бил е приоритетна личност в живота на мислителя Йоан-Павел II; днес той привлича вниманието на богослова папа Бенедикт XVI. Пред гроба на свети Пио ежегодно се покланят

над два милиона души от цял свят.

Ватикан. Папа Бенедикт XVI е кръстил 13 деца в Сикстинската капела. Децата са на ватикански служители. По този начин той продължава традицията, въведена от Йоан-Павел II.

+ + + Братът на папата прелат Георг Ратцингер навърши 85 години и двамата братя заедно отслужиха литургия в Сикстинската капела. Песните бяха изпълнени от известния детски хор „Регенсбургските врачета“, на които Георг Ратцингер е бил дълги години капелмайстор.

+ + + Посланичката на САЩ към Светия престол проф. д-р Мери Ен Глендон се е сбогувала с папа Бенедикт XVI и отново е професор по право в Харвардския университет. Тя е католичка и е бивш президент на Папската академия за социални науки.

+ + + Австрийският посланик във Ватикан е връчил големия златен орден на прелат д-р Георг Генсвайн - личен секретар на папа Бенедикт XVI. Отличията му се дава за големи заслуги към Австрия.

+ + + На 86-годишна възраст е починал кардинал Пио Лаги.

+ + + Светият отец е изпратил чрез „Каритас“ парични суми и продукти за християните и другите жители на Газа, пострадали от израелското нападение.

+ + + Във връзка с 80-годишнината от подписването на Латеранския договор във Ватикан са проведени много тържества. Състоял се е конгрес под мотото „Една малка територия за една голяма мисия“. Ватиканската поща е емитирала юбилейни пощенски марки с ликовите на седмината папи от 1928 г. досега - Пий XI, Пий XII, Йоан XXIII, Павел VI, Йоан-Павел I, Йоан-Павел II и Бенедикт XVI. Издадена е и голяма брошура „Ватикан - държава“. От 1928 г. Ватикан става независима държава. И по време на Втората световна война воюващите страни са уважавали неутралитета на Ватикан. Затова в катедрали, храмове, манастири са били приютявани десетки хиляди, предимно евреи, преследвани от нацистите.

+ + + Папа Бенедикт XVI е приел македонския президент Бранко Цървенковски. Това е четвърто посещение на македонски политик във Ватикан. Водени са разговори по въпроси, интересуващи и двете страни. Светият отец е предал поздрав на цялото население

и особено на католиците в Македония. От 2-милионното население на страната над 65 хиляди са католици.

+ + + Пред голям форум от учени и духовници във връзка с обявяването на 2009 г. за Юбилейна година на астрономията световноизвестният астроном и директор на ватиканската обсерватория проф. д-р отец Хосе Габриел Фунес заяви: „Ватикан задълбочава разговорите и контактите между Църквата и науката, в случая с астрономията, което също може да доведе до религиозни акценти.“ Той посочи, че Църквата е научила много положителни неща от Галилео Галилей, като припомни знаменитите думи на Йоан-Павел II през 1998 г.: „Галилео Галилей ни научи на две много важни неща - първо, не бива да четем Библията буквално, и второ - не трябва да приемаме новите научни или културни предизвикателства, ако не сме готови за това. Един душепастир трябва да бъде внимателен и предпазлив и същевременно да е смел, за да намери правилния отговор на новите предизвикателства.“ Накрая отец Фунес съобщи, че папа Бенедикт XVI е наредил Ватикан да чества Галилео Галилей (1564-1642) като „гениален изследовател и син на Църквата“.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

3

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Пакусман

Започна предавания католическа интернет телевизия

На 21 февруари започна да предава католическата телевизия по интернет „Good News Tv“, създадена от архиепископството на Карачи. За предаванията, програмата и излъчването отговаря центърът по катехизис в Карачи. Идеята е на отец Артър Чарлз, директор на центъра, който убедено смята, че това е нов начин на евангелизация - особено сред младото поколение, което все повече се намира в интернет и гледа там телевизия и търси web новините. „Убеден съм, че Църквата трябва да използва всички средства за осведомяване, за да разпространява Евангелието и да образова и възпитава младите. В днешния свят комуникацията е неспирна. Обсипвани сме с послания от телевизията, интернет, от реклами, SMS-и, email-и, всякаква музика. Наложително е в това световно село да има силно католическо присъствие, което да известява Божието слово“, казва свещеникът. Амбицията на отец Артър е да се създадат още радио- и телевизионен сателитен канал. Той е оптимист. „Ако е Божия воля, проектите ни ще се осъществят. Знаем, че изграждането на мрежа от католически медии не е лесна работа. Но с помощта на цялата общност ще работим за реализирането ѝ.“

По агенция ФИДЕС

Турция

Среща под знака на икуменизма между кардинал Сене и патриарх Вартоломей I

Под знака на икуменизма и по стъпките на свети Павел, Апостола на езичниците, кардинал Крешенцио Сене, архиепископ на Неапол, бе на поклонничество в Турция. Кулминацията бе на 17 февруари, когато посети Вселенския патриарх на Константинопол Вартоломей I в Истанбул. В делегацията, водена от кардинала, информира агенция SIR, са участвали апостолическият нунций монс. Антонио Лучибело, почетният епископ на Кампобасо монс. Армандо Дини, председателят на общността „Свети Егидий“ Марко Импаляцо и монс. Марко Няви от същата общност.

Вартоломей I изрази своята благодарност към Светия отец и неговите предшественици, които „почетоха със своето

присъствие историческата резиденция на Константинополската църква“, припомняйки подписването на общата декларация и „решението да се продължи напред по общия път на единството с надеждата да се преодолее по-скоро разцеплението между двете братски църкви“. „Прекъснатият преди шест години богословски диалог между нашите Църкви - отбелязва патриарх Вартоломей I - бе подновен първо в Белград, след това в Равена и ще продължи през октомври в Кипър. Ще бъде разгледана темата за върховенството на Римския епископ. Желанието ни е, продължи патриархът, „да намерим едно приемливо тълкуване от двете страни за върховенството. Трябва да се молим, за да мо-

же този ден да дойде по-скоро“. „Трябва да подготвим терена - прибави той, - избягвайки предрасъдъците от миналото, в търсене на необходимото за единството и разбирателството.“ „Пътят е все още дълъг - уточни Вартоломей I, - но сме решени да вървим смело напред, защото който обича, не се страхува.“

Патриархът припомни отношенията, които го свързват с папа Бенедикт XVI, участието си в Синода на епископите през октомври м. г. и постигнатия прогрес от страна на католическо-православната богословска комисия. Това са решителни и невъзвратими стъпки, подчерта Вартоломей I, по пътя на икуменизма.

В своето кратко обръщение кардинал Сене изрази благо-

дарността си за честта „да бъдем приети тук, в патриаршията, за да продължим диалога, започнат в Неапол през миналата година. Връщаме визитата със съзнанието за отбелязване на крачка напред в братските отношения с Константинополската вселенска патриаршия. Неапол желае да се превърне в мост, който да обединява и води човечеството към справедливостта и мира“. Преди официалния поздрав Вартоломей I припомни случая за малката икона, дадена в дар на Бенедикт XVI по време на срещата в Неапол, която Светият отец ревностно пази в своя кабинет като знак за един вид икуменизъм, граден от малки жестове.

По Радио ВАТИКАН

Санстефанска България

Тя се роди на 3 март (19 февруари) 1878 г. На този ден в малкото селище Сан Стефано край Истанбул е подписан мирният договор, ознаменуващ победата на Русия в Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г. Той ратифицира решенията на Цариградската посланическа конференция (1876-1877), на която великите сили признават етническата цялост на българската народност като територия, население и култура. Това означава онази територия на българската етническа общност, която е определена от султанския ферман от 1870 г.: две автономни области - Източна, със столица Търново, и Западна, със столица София, включващи Мизия, Добруджа, цяла Македония и голяма част от Тракия. Дотук - прекрасно!

За съжаление Санстефанска България се оказва „като дишане и преклонна сянка“, ако трябва да бъде използван библиейският израз (вж. Пс. 143, 4), защото само три месеца след подписването на Санстефанския договор - на Берлинския конгрес (13 юни - 13 юли 1878 г.) великите сили отхвърляха собствените си решения. И в този случай, и то не за сетен път, влезе в действие правото на по-силния.

Всички подробности около тази история са добре известни. По-малко известна обаче е историята на самото селище Сан Стефано. С нея ще ни запознае преподобният отец Алоиз Байи, капуцин, енорийски свещеник на Сан Стефано, по-късно преименувано в Йешилкьой (Зеленото село), за да бъде заличен споменът за поражението през 1878 г.

Според древно предание, казва отец Алоиз, през 428 г. корабът, пренасящ от Константинопол за Рим откритите през 416 г. мощи на първомъченика Стефан, попада в силна буря и е принуден да потърси убежище в залива на близкото рибарско селце, днешния квартал на Истанбул Йешилкьой. Тъй като бурята не стих-

ва, моряците пренасят на брега мощите на архидякон Стефан. От този ден селцето става известно като Агиос Стефанос (на гръцки) и по-късно преименувано от латинците на Сан Стефано. Селцето влиза в историята през средните векове. Кръстоносците, водени от Балдуин II, свързан с българската история при царуването на Калоян, през 1204 г. опъват шатрите си пред стените на Константинопол и подготвят атаката, в резултат на която византийската столица ще бъде завладяна и плякосана. Двеста и петдесет години след тези събития през 1453 г. флотите на византийци и османлии водят известната морска битка за Константинопол, завършила с поражението на османлиите. Но през май същата година султан Мехмед II Фатих завладява града и окончателно заличава от картата на света гордия Византион.

Понастоящем в Йешилкьой съществуват три черкви, посветени на свети Стефан. Най-старата от тях, гръцката, по всяка вероятност е строена още по времето, когато тук са били временно съхранявани мощите на протомартирас Стефанос, но точно кога, не е известно - до този момент документи не са открити. Това, което знаем с положителност, е, че строежът на настоящата черква „Агиос Стефанос“ приключва през 1845 г. благодарение на дарението на Бохос Дадян, арменец, висш османски чиновник. Тези сведения дължим на митрополит Неофилос, който ги съобщава в писмо с дата 1842 г. Още от онези години към черквата съществува известното „Аязмо“. И днес православните ни братя с тържествена литургия на 26 декември честват празника на своя патрон. Тя е последвана от традиционния курбан в памет на моряците, слезли на техния бряг с мощите на архидякон Стефан.

Арменската черква „Сурп Степанос“, която е в близост до гръцката, е построена през 1826 г. също благодарение на щедростта на арменеца Бохос Дадян. Предполага се, че двата храма са дело на един и същи архитект.

Що се отнася до католическата енорийска черква „Сан Стефано“, тя се намира, както се казва, на две крачки от

гръцката „Агиос Стефанос“. Първоначално е съществувал малък параклис, но с идването през 1863 г. на капуцините италианци предвид многобройната католическа общност е взето решение за построяване на съществуващата днес черква. Тя е строена от 1865 до 1867 г. Известно е, че мисии на капуцините италианци в Близкия изток съществуват далеч преди 1863 г., когато поемат мисиите на капуцините французи, прогонени от Френската революция. От 1883 до 1913 г. към черквата поетапно се строи капуцински институт за млади монаси, в който има и българско присъствие. Понастоящем реконструираната сграда на института обслужва чуждестранни посетители и туристи. През 2008 г. група свещеници от България, ръководени от апостолическия екзарх епископ Христо Проиков също отседнаха в тази сграда.

Земетресенията през 1894 г. и през 1999 г. оставят значителни следи върху черквата и през 2004 г. тя е реставрирана и възобновена в днешния й вид. Преди доста години недалече от черквата „Сан Стефано“ - в бившия квартал Галатария, днес Шенликьой, голям мемориален комплекс и параклис към него отразяваха българското присъствие. Възрастните жители на Йешилкьой го помнят. И още за България в Йешилкьой - роденият в Триест Луиджи Фабрицио, капуцин, от 21 март 1895 г. до 1925 г. енорийски свещеник в Бургас, е преместен в Сан Стефано, където на 12 юли 1939 г. умира и е погребан в тукашното гробище. Днес, вече на 93-годишна възраст, в манастира живее и все така с любов и умение се грижи за манастирската градина брат Алберто, който до 1942 г., също в Бургас, е дяската ръка на енорийския свещеник Роберт Прустов.

Така завършва разказът на преподобния отец Алоиз Байи.

От името на читателите и на редакционния екип изказах най-сърдечна благодарност на преподобния отец Байи за изключително ценната информация, тъй дълбоко свързана с една от най-драматичните страници от историята на България.

Иван ТЕОФИЛОВ

Благовещение

Благата вест или как изправени пред Божия промисъл, да осмислим понятието смирение

Спасението е близо до нас! Бог има план за спасението на своите възлюбени, а именно - изпращайки Сина Си да се роди между нас, за да ни спаси! И за да стане това, Той трябва да се роди от жена уникална, единствена, безмерно чиста и в тяло, и в дух, иначе казано - достойна да носи в утробата си този тъй ценен плод!

Именно на нейното поведение и на смирението й си позволявам да се спра и да приканя да се замислим.

„Радвай се, благодатна! Господ е с тебе“ (Лк, 1, 28).

Колко често в живота си казваме: „Ще направя, ще предприема, ще... ще...“, без дори за миг да се запитаме дали това е в синхрон с планове на Бог за нас, дали Бог е с нас, както казва Евангелието. Без дори за миг да се спрем и да кажем: „Нека ми бъде по твоята дума!“ Защо? Защото изпитваме съмнения, не знаем, не сме сигурни... Как ще се оставим ей така на провидението? А тя как е могла без колебание да отговори? Нима не се е съмнявала? Напротив! Ясно личат в Светото писание притесненията на девойката от това особено посещение и вътрешният смут, в който я хвърлят думите на ангела! Но това, което я отличава, е дълбоката й вяра и смирението пред волята Божия.

Примерът на Мария, тази смирена и чиста девойка, която преди толкова години каза своето „да“ на Онзи, който я беше избрал за майка на Сина Му и по този начин стана основен елемент от плана за Спасението, е доста поучителен. Без нейното „да“, без израза на свободната й воля светът може би нямаше да е същият. На нея го дължим!

Много често чувам около нас да се говори за предопределеност на съдбата, карма и какви ли не други понятия... А всъщност ние, човеците, имаме една безценна привилегия - тази на свободната воля - да кажем „да“ или „не“ (не дай, Боже!) на Бог. Какъв по-голям израз на любов към някого от този да му дадеш свобода на волята! Питам се обаче дали сме достатъчно заслужили тази огромна благодат? Дали всъщност сме достойни за това, което Бог направи за нас чрез Мириам? Като гледам някои събития от света, който ни заобикаля, отговорът е „не!“ Съвсем пресен пример отпреди няколко дни: интервюто на собс-

твеника на сп. „Плейбой“ Хю Хефнър на сцената на фестивала на италианската забавна песен „Сан Ремо“, където гореспоменатият се появи с три-те си гаджета (?!), с които живее в имението си и които спокойно могат да му бъдат внушки, плюс още една „приятелка“... И този човек, оплетен и потънал до гуша в собствените си пороци, даваше съвети и изказваше мнения за света, за младите жени... Опазил Бог всяко младо момиче да поеме по този път!

Колко далеч от всичко това седи Мириам и нейното: „Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти“ (Лк, 1, 38).

Вярата, спасението, Исус са корените, които свързват всеки човек със смисъла на живота му. Без тези корени всичко е обречено. За съжаление тенденцията на модерното заобикалящо ни общество е да отрича тези корени, свеждайки живота ни до едно настоящо благополучие и успехи. Образно казано, това е като да отрежеш корените на едно красиво цвете и да си въобразяваш, че то ще живее в години, като го поддържа изкуствено - боядисвайки го с бои и кичейки го отвън, замаскирайки по този начин, че е изсъхнало и най-същественото - че то няма корени! Как ще живее без корени? Всичко това се превръща в грозен маскарад, в тъжен, но и опасен спектакъл, насочен само към това, което е около нас, без капчица прозорливост към бъдещето. Да, звучи безумно, но е така. Достатъчно е човек да пусне телевизора си, за да се увери. Тук в съзнанието ми изплуват думите на Исус, отнасящи се до онези, които са казали „да“ на неговия зов: „Аз ви пращам като овци посреди вълци“ (Мт. 10, 16). На моменти връхлита въпросът - какво правя тук, къде е истината? Уверена съм, че няма вярващ човек, на когото да не е минавала през ума подобна мисъл. Все пак на моменти човешката ни същност взима връх и това е съвсем естествено, не би било нормално обратното. Важното е друго - по никакъв начин да не се отклоняваме от поетия път! Защото... Да, човешко е да се съмняваме, но онова, което е по-важно и ценно, е да се доверим на волята на Онзи, Който ни е създал и Който знае по-добре от всеки друг кое е най-доброто за нас. Така, както направи и Мириам...

Маргарита ВАСИЛЕВА

Победителят в нощта на оскарите - Дани Бойл, е бил възпитаник на отците салезиани в Болтън

От стр. 1

тател на театъра“ от салезианското училище в Болтън.

Отец Бейли, както информира салезианската агенция Ans, е бил 12 години преподавател в „Thornleigh Salesian College“ в Болтън, Англия. През този период ученик на колежа е бил Дани Бойл. Отец Бейли си спомня, че младият Бойл е имал желание да стане свещеник, но един от преподавателите му казал: „Не е за теб.“ По-късно режисьорът коментира по следния начин това събитие: „Не знам дали не направих едно добро нещо за

„БЕДНЯКЪТ МИЛИОНЕР“

Режисьор Дани Бойл Три награди „Златен глобус“ - за сценарий, режисура и музика; осем награди „Оскар“ - за най-добър филм, за режисура, операторско майсторство, най-добър адаптиран сценарий, оригинална музика, песен към филм, монтаж и за звуков микс.

Църквата и за мен. Със сигурност и за двамата.“ Дани Бойл е участвал и във втория футболен отбор на колежа, чийто треньор е бил отец Бейли.

По Радио ВАТИКАН

Нота на Държавния секретариат на Ватикан относно отменянето на отлъчването на епископите от братството „Свети Пий Х“ и относно изказванията на монсеньор Уилямсън

Вследствие на възникналите спорове относно скорошния декрет на Конгрегацията за епископите, с който се премахва отлъчването на четиримата прелати на братството „Свети Пий Х“, и във връзка с декларациите на епископ Уилямсън от същото братство, които отричат или омаловажават холокоста, е добре да се изяснят някои аспекти от тази история.

1. Премахване на отлъчването

Както вече бе съобщено, декретът на Конгрегацията за епископите с дата 21 януари т.г. е акт, с който Светият отец благосклонно приеме многобройните настоявания от страна на настоятеля на братство „Свети Пий Х“.

Негово светейшество пожела да премахне една бариера, с което отваря врати за диалог. С това се очаква подобна разположеност да бъде проявена и от четиримата епископи с пълно приемане на учението и дисциплината на Църквата.

Тежкото наказание на отлъчване *laet sententiae*, наложено на горепосочените епископи на 30 юни 1988 г., обявено формално на 1 юли с.г., беше последствие от тяхното незаконно ръкополагане от стра-

на на монс. Марсел Льофевр.

Отменянето на отлъчването освобождава четиримата епископи от тежко канонично наказание, но не променя юридическото положение на общността „Свети Пий Х“, която понастоящем не се ползва от никакво канонично признание от Католическата църква. Също така и четиримата епископи, макар и освободени от отлъчването, нямат никаква канонична функция в Църквата и не упражняват законно в нея никаква служба.

2. Традиция, учение и Вторият ватикански събор

За едно бъдещо признаване на братството „Свети Пий Х“ непременно условие е пълното признаване на Втория ватикански събор и вероучението на папите Йоан XXIII, Павел VI, Йоан-Павел I, Йоан-Павел II и на самия Бенедикт XVI.

Както вече бе указано в декрета от 21 януари 2009 г., Светият престол няма да пропусне възможността при подходящи условия да разгледа със заинтересуваните страни още откритите въпроси, тъй че да се постигне пълно и удовлетворително решение на проблемите, които дадоха начало на това болезнено разделение.

3. Декларация за холокоста

Позициите на монс. Уилямсън по въпросите за холокоста са абсолютно неприемливи и твърдо отхвърлени от Светия отец, както сам той отбеляза на 28 януари, когато, говорейки за този жесток геноцид, потвърди своята пълна и неоспорима солидарност с нашите братя от Първия завет и подчерта, че споменът за този зловещ геноцид трябва да накара „човечеството да размисли върху непредвидимата мощ на

злото, когато обзема сърцето на човека“. Папата добави, че холокостът остава „за всички предупреждение срещу забравянето, срещу отричането или омаловажаването, защото насилието срещу само едно човешко същество е насилие срещу всички“.

За да бъде допуснат до епископско служение в Църквата, епископ Уилямсън трябва също да се разграничи по абсолютно недвусмислен и публичен начин от своето отношение

към холокоста, с което Светият отец не е бил запознат в момента на вдигане на отлъчването.

Светият отец проси придружаване в молитвата от всички вярващи, та Бог да осветли пътя на Църквата. Да расте грижата на пастирите и на всички вярващи в подкрепа на наследника на апостол Петър в деликатната му и тежка мисия на „пазител на единството“ на Църквата.

Ватикан, 4 февруари 2009 г.

Епископ Марсел Льофевр (1905-1991)

1929 г. - ръкоположен за свещеник.

1947 г. - ръкоположен за епископ.

1970 г. - основава свещеническо братство „Свети Пий Х“.

1976 г. - наказание a divinis.

30 юни 1988 г. - ръкополага четирима епископи без съгласието на Рим: Алфонсо де Галарета, Бернард Феле, Бернард Тисие де Малере и Ричард Уилямсън.

1 юли 1988 г. - отлъчен

1991 г. - умира в Екон, Швейцария.

Монс. Ричард Уилямсън

1940 г. - роден в Англия.

1976 г. - ръкоположен за свещеник.

1983 г. - директор на семинарията „Свети Тома от Аквино“ - Винона, Минесота, САЩ.

1988 г. - ръкоположен за епископ от монс. Льофевр.

2003 г. - директор на семинарията в Ла Реха, Аржентина.

21 януари 2009 г. - шведската телевизия SVT излъчва интервю, записано на 1 ноември 2008 г.: „Вярвам, че нямаше газови камери... Мисля, че 200-300 хиляди евреи са загинали в концентрационните лагери, но нито един в газовите камери.“

9 февруари 2009 г. - снет от ръководството на семинарията в Аржентина.

19 февруари 2009 г. - президентът на Аржентина го обявява за персона нон грата.

25 февруари 2009 г. - заминава за Лондон, Англия.

Църковният хорал „Глава в кръв и рани“ (O, Haupt voll Blut und Wunden) се изпълнява в католическите богослужения през великопостния период. Особено подходящ е за богослужението на Велики петък, но разбира се, може да се изпълнява на всички служби през Четиридесетницата.

Историята на създаването на песнопението е интересна, но слабо позната на католиците и любителите на музиката в страната ни. Вероятно всеки, интересуваш се от класическа музика, веднага ще обясни, че хоралът прозвучава няколко пъти в „Матеус пасион“ на Й. С. Бах. Това безспорно е верният отговор, но твърде непълен, тъй като не Бах е автор на мелодията - тя е народна, а композиторът само я използва за основа на безсмъртната си творба.

Прието е песнопението „Глава в кръв и рани“ да се нарича хорал. Тук се налага едно разграничение между този вид хорал - протестантски, и григорианския. При григорианския хорал музиката е подчинена на словото - на латински език; липсва римуване на сричките, а мелодията трябва да се съобразява с текста. Времето на възникването на григорианския хорал е IX в. Протестантският хорал е рожба на една по-късна епоха - на Реформацията. Музикалната естетика вече е чувствително променена - ренесансът постепенно се обръща в барок, чието начало е в последната четвърт на XVI в. В музиката има вече едно ново изискване - свирене по цифри, които

отбелязват акордите, а това означава, че само мелодията е изписана - хармонията и бас са изпълнителят трябва сам да „отгатва“ по цифровките. Музикалната наука нарича такъв начин на свирене - главно като съпровод - „basso continuo“. Оформя се нов композиционен метод, при който под главната мелодия прозвучават тригласни и четиригласни хармонически построения, каденциращи и хроматични преходи. Въпреки че протестантските песнопения все още се изграждат върху мелодическата основа на старите църковни ладове, каквито срещаме при григорианския хо-

ра (украшения) и са разгърнати в широк обем (амбитус). Установява се обаче, че преместването на кантус фирмус от тенора в сопрана значително улеснява пеенето на богомолците. Тази реформа е дело на Лукас Осиандер, който за пръв път я прогласява със сбирката си „50 духовни песни и псалми“, издадена в 1586 г. Голяма част от песните в сборника са авторски, върху оригинален кантус фирмус. Осиандер въвежда композицията „нота срещу нота“. Мелодиите му са живи, с бодър характер, завладяващи. Авторът счита, че при така подобран репертоар цялата общ-

тин Опитц (1597-1639). Характерът на текстовете на песните се влияе от верските борби, с които изобилства епохата, от бедността и недоимъка в Трийсетгодишната война. Особено значими стават песните, в чийто текст основна тема е упованието в Бог. М. Опитц поставя изискване за нова форма на поетичната структура в Германия - принципа на еднакъв брой срички във всяка строфа. При това акцентът на думата трябва да съвпада с музикалния акцент в каденцата² или естественият акцент - с акцента на метрума³. Опитц е против съкращенията на думите, когато

текста на „Глава в кръв и рани“, който ползваме и днес.

П. Герхард завършва княжеското училище в Грима (1622-1627), където е възпитан в строг лутерански дух. След завършване на теология във Витенбергския университет дълго време работи като домашен учител, докато в 1651 г. му поверяват енорията в Митенвалде. В 1657 г. е пастор в „Свети Николай“ в Берлин (разрушена през Втората световна война и днес реставрирана). След конфликт с курфюрста Герхард сам подава оставка и отива в Любек, където служи в черквата до края на живота си.

Поезията на Герхард е всеобхватна, песните му почти винаги завършват с мисли за вечността. Това важи за песните за всички празници - Коледа, Великден, Свети Дух, за пасионите и т. н. Герхард гледа на земния живот през призмата на вечността. Творческите търсения в поезията на този просветител се пренасят върху евангелската песен, където той с майсторско умение съчетава езика на словото с музиката. Този език носи вътрешна красота и вглъбяване. В словото си Герхард използва рими с алитерация⁴. Голяма част от поезията му, предназначена за мелодиите на хоралите, носи субективни елементи, формите „аз“ и „ние“ в стиховете се приравняват по значение, а главната идея си остава оправданието на грешниците чрез Божието милосърдие. Герхард твърдо стои в центъра на евангелската вяра.

В споменатата епоха известен автор на текст и музика на евангелски песни е самият Мартин Лутер. Песните на П. Герхард обаче не заместват Лутеровите като по-добри, а се различават от тях.

Д-р Майя ХИЛДЕГАРД (Следва)

История на възникването на пасионния хорал „Глава в кръв и рани“

рал, постепенно и дръзко композиционната техника използва и съвременните мажор и минор ладотоналности системи. Хармонизирането на ранните протестантски хорали на основата на старите ладове извиква на живот композиционната техника на канционала¹. Мелодиите често са заимствани от народни песни, но се срещат и много авторски.

Те притежават учудващо разнообразие. В по-ранните по време многогласни построения основната мелодия (*cantus firmus*) звучи в теноровата партия, а протестантските общности практикуват и солови изпълнения със съпровод. Мелодиите често изобилстват с богата мелизматика

ност ще запее безпроблемно.

В тази молитвена песнопойка се намира хоралът „Глава в кръв и рани“. Мелодията на хорала е записана за пръв път от Ханс Лео Хаслер (1564-1612). Той я хармонизира и прави от нея петгласна творба. Хаслер е един от бележитите майстори на времето си и успява да създаде високохудожествено произведение. Първообразът на мелодията е народната песен „Моята душа се обърква, това го прави нежната девица“. По-късно, разбира се, текстът, възприет от Църквата, е коренно противоположен.

В периода на барока поезията бива поставена на почетелна висота с реформата на друг виден просветител - Мар-

метрумът изисква това, както и против нечистите рими. Неговите рими са изискани, но им липсва дълбоко съдържание.

В XVII в. се забелязва нов подем на църковната евангелска песен. Паул Герхард (1607-1676) се налага като забележителен творец на църковна поезия. Той написва

Бележки:

1. Канционал - композиционна техника, при която мелодиите се хармонизират по правилата за старите църковни ладове.
2. Каденца - заключение.
3. Метрум - периодична пулсация на силни и слаби тонове в музиката.
4. Алитерация - вид звукова организация на стиха - повторение на едни и същи или близки по звучност съгласни звукове.

Въпросът за оправданието

От смп. 1

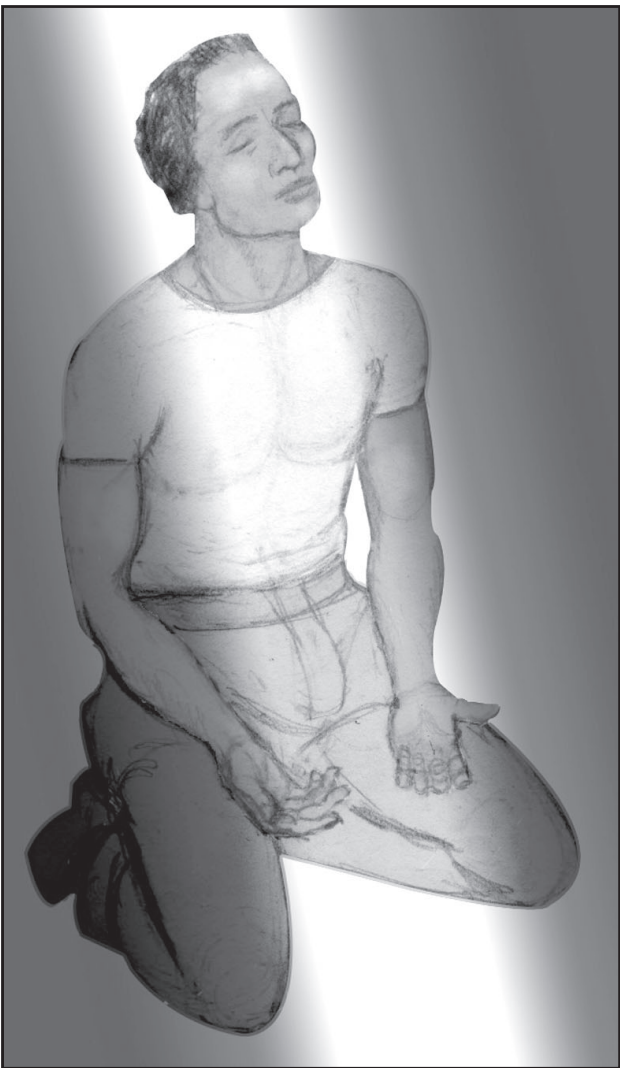
лага разчувстващо свидетелство за прехода на апостол Павел от една справедливост, основана на закона и придобита чрез съблюдаване на предписанията, към една справедливост, основана на вярата в Христос. Той разбра, че това, което му се е явило като придобивка, е било всъщност загуба пред лицето на Бог, и той реши да подчини цялата своя същност на Исус Христос (срв. Фил. 3, 7). Цялото скрито богатство в полето и чудните перли, в които той беше вложил всичко, не бяха повече дело на закона, но на Исус Христос, неговия Господ.

Отношението между апостола и Възкръсналия става толкова дълбочено, че е подтикнат да твърди, че Христос не е само неговият живот, но начин на живот до степен смъртта да бъде за него придобивка (Фил. 1, 21). Не че той мрази живота, но разбира, че за него животът няма друга цел; апостолът не питае друга нужда освен да достигне Христос - като в атлетическо съревнование, за да остане винаги с Него. Възкръсналият става извор и цел на неговия живот. Единствено неговата грижа за укрепване във вярата на тези, които е евангелизирал, и безпокойството за всички Църкви, които е основал (срв. 2 Кор. 11, 28), го карат да намали скоростта към неговия единствен Господ, да изчака апостолите, за да могат и те да тичат заедно с него към целта. Ако в предишното съблюдаване на зако-

на той не е имал нищо, с което да се доближи до морала, един път докоснал се до Христос, предпочита да не произнася присъда за себе си (срв. 1 Кор. 4, 3-4), а се ограничава да предложи да се тича, за да се придобие Този, чрез Когото той (апостол Павел) е променен (срв. Фил. 3, 12).

Точно по причина на това лично отношение с Исус Христос, върху което апостол Павел гради своето благовестие, посочва две немаловажни контрастиращи различия спрямо оправданието: едното се строи върху делата на закона, а другото се основава върху благодатта на вярата в Христос. Разрешаването на дилемата между оправданието по делата на закона и това по вярата в Христос става преобладаващ мотив в неговите послания: „Ние по природа сме иудеи, а не грешници от езичниците; обаче, като узнахме, че човек се оправдава не чрез дела по закона, а само чрез вяра в Исуса Христа, и ние повярвахме в Христа Исуса, за да се оправдаем чрез вярата в Христа, а не чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае никоя плът“ (Гал. 2, 15-16). Той повтаря същото и на римляните: „Всички съгрешиха и

са лишени от славата Божия, оправдавайки се даром, с Божията благодат, чрез изкуплението в Христа Исуса“ (Рим. 3, 23-24). И добавя: „И тъй, мислим, че човек се оправдава с вярата, без делата по закона“ (28). Лутер превежда този текст така: „... оправдава само чрез вярата...“ На тази точка ще се върнем по-късно. Ние трябва да изясним най-напред какво е този „закон“, от който ние сме освободени, и какво са „делата на закона“, които не оправдават. Още сред общността на Коринт съществуваше мнението,

което след това се връща системно в историята, че става дума за морален закон и че християнската свобода се състои в освобождаване от етиката. Така в Коринт битуваше изразът „πᾶντα μοι ἔξεστιν“ (всичко ми е позволено). Очевидно е, че това тълкуване е погрешно - християнската свобода не е либерализъм. Освобождението, за което говори свети Павел, не освобождава от задължението да се върши добро.

Но какво означава следователно този закон, от който ние сме освободени и който не спасява? За свети Павел както и за много негови съвременници думата закон означаваше Тората в нейната цялост, т.е. петте книги на Мойсей. Тората така, както учеше фарисейското тълкувание и вършеше апостол Павел, означаваше комплекс от поведения, тръгващ от етическото ядро на ритуалните и култови съблюдавания, които определяха преди всичко праведния човек. По-особено обрязването, това що се отнася до чистите храни и като цяло ритуалната чистота, правилата за спазването на съботата и други. Съблюдавания, които често изникват в разговорите между Исус и неговите съвременни-

ци. Всички тези съблюдавания, които изразяват социална, културна и религиозна идентичност, са станали особено важни за времето на елинистичната култура, която започва от III в. пр. Хр. Тази култура, която е била обща за негово време и е една култура определено рационална, многобожна култура, външно толерантна, оказва силен натиск спрямо културната цялост и застрашава идентичността на Израил, който е бил политически принуден да влезе в тази обща идентичност на елинистичната култура, губейки личната си идентичност от този факт. По този начин и като следствие може да се загуби скъпото наследство на вярата на отците, на вярата в единия Бог и на Божите обещания.

Срещу този културен натиск, който застрашава не само израилската идентичност, но също и вярата в единия Бог и Неговите обещания, бе необходимо да се изгради преграда за различаване, броня за защита и запазване на чудното наследство на вярата. Една такава преграда се състоеше точно в съблюдаването на юдейските предписания. Апостол Павел, който бе приел съвършено тези съблюдавания в тяхната функция за защита на дара Божия, на наследството на вярата в единия Бог, видя тази идентичност

застрашена от свободата на християните и точно по тази причина ги преследваше. В момента на неговата среща с Възкръсналият той разбра, че с възкресението на Христос нещата се променят. С Христос Бог на Израил единият истински Бог става Бог на всички народи. Преградата, ще каже той в посланието си до ефесци, между Израил и езичниците не бе повече необходима. Христос е Този, Който ни предпазва от многобожието и всичките му производни; Христос е, Който ни единява със и във единия Бог; Христос е, Който осигурява нашата идентичност в различието на културите. Преградата не е повече необходима. Нашата обща иден-

тичност в различието на културите е Христос и Той е Този, Който ни прави праведни. Да бъдем праведни, иска просто да каже да бъдем с Христос и в Христос. И това стига. Другите съблюдавания не са повече необходими. Ето защо изразът „sola fide“ на Лутер е истинен, ако не се противопоставя на вярата в милосърдието, на любовта. Вярата е да се гледа Христос, да се подчиниш на Христос, да се съединиш с Христос, да се прилепиш към Христос, към Неговия живот. А формата - животът на Христос - е любовта; следователно да вярваш, това е да се съединиш с Христос и да влезеш в Неговата любов. Ето защо свети Павел в посланието до галатяни, в което ясно развива учението за оправданието, говори за вярата, която действа в полза на милосърдието (срв. Гал. 5, 14).

Апостол Павел знае, че в двойната любов към Бог и към ближния е присъстващ и изпълнен целият закон. Така също в общението с Христос, във вярата, която сътворява милосърдието, целият закон е осъществен. Ние сме оправдани, влизайки в общение с Христос, който е любов. В Евангелието за Страшния съд единствен критерий е любовта. Това, което Той иска, е: посети ли ме, когато бях болен? Когато бях в затвора? Даде ли ми да ям, когато бях гладен, и облече ли ме, когато бях гол? Така оправданието се решава в милосърдието. Така можем да кажем: оправдаваща любов, оправдаващо милосърдие. Няма противоречие между Евангелието и свети Павел. Това е същото виждане, според което общението с Христос, вярата в Христос създава милосърдието. Милосърдието е осъществяването на общението с Христос. Така, единени с Него, ние сме оправдани като по изключителен начин.

Накрая можем само да молим Господ да ни помага да вярваме. Да вярваме истинно; да се вярва, става наш живот, единен с Христос, преобразуване на нашия живот. И също преобразени чрез Неговата любов, чрез любовта към Бог и към ближния, ние можем наистина да бъдем оправдани пред очите на Бог.

Папа Бенедикт XVI,
19 ноември 2008 г.

6

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Патронен празник на черквата „Дева Мария Лурдска“ в Пловдив

От смп. 1

на Дева Мария Лурдска, се отбелязва и Световният ден на болните. Затова по препоръка на епископ Георги Йовчев след литургията ректорът на светилището отец Младен Плачков прочете посланието

на папа Бенедикт XVI за XVII световен ден на болните.

Посланието можете да видите в Интернет на адрес: <http://www.radiotaubg.eu/page.php/359>

Иван КЪРЧЕВ

Житие на свети апостол Онисим

Във Фригия, област в Мала Азия, живеел един богат и знатен човек на име Филимон. Когато светите апостоли проповядвали Евангелието, Филимон повярвал и по-късно бил причислен към седемдесетте апостоли.

Филимон, още до обръщането си, имал роб на име Онисим. Като се провинил в нещо пред господаря си, Онисим се побоял от наказание и избягал от него в Рим, където тогава проповядвал свети апостол Павел. Множество римляни, като чули словото на светия апостол, се обръщали към Господ. И Онисим чул проповедта на апостол Павел. Думите му възбудили в него искрено разкаяние и пламенна вяра. Той последвал апостола. Когато Павел бил подложен на гонения и заточения, Онисим не се отделил от него, приел светото кръщение и продължавал усърдно да му служи.

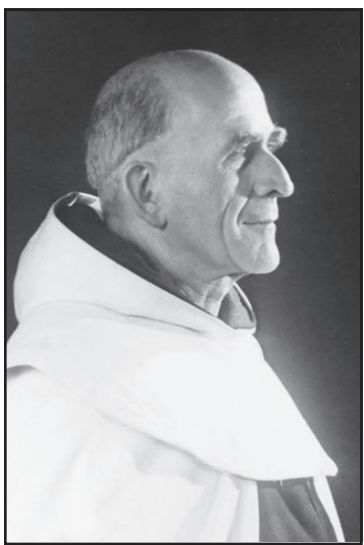
Павел обикнал Онисим и желал винаги да го задържи при себе си. Като узнал, че Онисим принадлежи на Филимон, той намерил, че няма право да го остави при себе си без волята на господаря. Павел пратил Онисим при Филимон с писмо, в което молил за негово прощение и увещавал Филимон милостиво да приеме своя роб - като брат в Христос. Това писмо - послание до Филимон - е поместено между другите послания на апостол Павел в Новия завет на светата Библия.

Филимон не само простил на Онисим, но и му дарувал свобода. Онисим се върнал при свети апостол Павел и му служел с ревност и преданост. Той сам, научен от Павел, станал един от апостолите и след смъртта на своя учител отишъл да проповядва Словото Божие в далечни страни. Той проповядвал в Испания, в много градове на Гърция и Мала Азия, и вече в дълбока старост бил поставен епископ в Ефес след Тимотей и Йоан Богослов. Свети Игнатий Богоносец споменава за него в едно от своите послания като за човек благочестив и деятелен, ревностно изпълняващ задълженията си.

Няколко години Онисим бил ефески епископ, обръщал езичници към Христос, укрепявал вярващите чрез поучения и пример на добродетелен живот.

В царуването на Траян (98-117) започнало гонение против християните. Заради своята непреклонна вяра управителят Тертил заповядал жестоко да го бият и след това го предал на смърт.

Из „Жития на светите“

ОТЕЦ МАРИ-ЙОЖЕН

Името му означава много за историята на ордена и далеч надхвърля неговите рамки. Прекрасен проповедник и забележителен духовен ръководител, отец Мари-Йожен (1894-1967) съчетава в живота си по великолепен начин действеност и молитва. Той сякаш е дарен с всичко, което можем да пожелаем да видим в една личност: висока ерудация, усещане за ближния и изключително умение за работа с хората - духовници и лаици, висоти в съзерцателната молитва и най-вече едно щедро и влюбено в Бог сърце, отдадено изцяло и единствено на Него. Неслучайно най-хубавото негово произведение носи заглавието „Искам да видя Бог“.

Нека изредим поне част от онова, което бележи пътя му в Църквата. Ръкоположен е за свещеник през 1922 г. и само шест години по-късно става настоятел на манастира в Тараскон. Следват: настоятел на манастирите в Ажан и Монте Карло, член на Генералния съвет на ордена в Рим и апостолически визитатор на френските Кармили, генерален викарий на ордена, провинциал на ордена.

Активният му апостолат довежда до основаването на института за посветен живот „Богородица на живота“ през 1932 г. Тридесет години по-късно този институт е официално признат от папата и днес разгръща активна дейност чрез трите си автономни клона - мирски (женски и мъжки) и свещенически. Ще цитираме част от устава му: „Вдъхновен от големия пророк Илия... институтът желае да бъде винаги в присъствието на живия Бог и да изгаря от ревност за Негова слава. Той обича пустинята и се връща винаги към нея, за да намери Бог и да пие

от изворите на живата вода, които Той прави да избликват; но също така напуска пустинята, за да бъде в света свидетел на живия Бог, да го открие на хората и да ги насочи към дълбините на Неговата близост.“ Това е идеалът, завещан от основателя - отец Мари-Йожен: „Бъдете верни в същественото: дела и съзерцание да бъдат здраво свързани.“

Отец Мари-Йожен е достоен последовател на големите светци на Кармила. Всъщност призванието си за Кармила той открива след среща с творбите на свети Йоан Кръстни, а на духовното наследство

за определени категории хора, за определени души; днес светостта трябва да излезе извън тези граници, да проникне всички души, широките маси, хората във всяко житейско положение. Светостта трябва да превземе живота в света. От духовна гледна точка този живот в света е твърде опасен; там също трябва да си свят, ако искаш да постигнеш спасението на душата си. Не може повече да има полумерки. Много е възможно Бог да не позволи да се спрем наполовина. Това може да провали изцяло делото ни, дори това на собственото ни спасение. Няма святост, няма хрис-

това да избираш между Божието присъствие и това в света, а да ги обединиш, защото те произтичат от една и съща любов. Действие и съзерцание са свързани - действието извира от съзерцанието, ефикасността и стойността на едно действие избликват от силата на съзерцанието. Пример за това е сам Господ Исус Христос и Неговият живот на земята. Молил се е ден и нощ и всякакви оправдания, че нямаме време за молитва, защото имаме работа, са без основание. Общуването с Бог не изолира от света. Апостолът, който е отдаден само на действието, не ще стане светец.

Свои деца. Независимо колко любов можем да Му дадем ние, независимо от слабостите ни и психологическото ни състояние, Бог ни обгръща изцяло в любящия Си поглед. Да се отправим към молитвата не заради личните си очаквания, а заради самия Бог. „Ето ме, Господи, тук съм. Ти знаеш какъв съм и от какво имам нужда.“ И тогава Бог дава онова, което Той знае, че ни е нужно. Съзерцателната молитва не означава извънредни благодати или състояния на екстаз, тя е поглед към Бог, изпълнен с любов. Поглед на вяра, поглед към Исус! Тук трябва да следваме све-

„Всички сме призовани към светостта!“

XX век в историята на Кармила

во на света Тереза Авилска посвещава трудовете си „Искам да видя Бог“ и „Дъщеря на Църквата“. В периода 1923-1925 г. той активно участва в процеса за беатификация и канонизация на Тереза от Лизийо, както и в провъзгласяването на свети Йоан Кръстни за църковноучител през 1926 г.

„Искам да видя Бог“ е една от най-забележителните книги на нашето време - книга, която е в унисон с реформата на Втория ватикански събор и претендира да бъде в началото на нашия XXI век съратник в делото на новата евангелизация на света. Именно на това духовно наследство на отец Мари-Йожен, което звучи така актуално днес и така красиво и смело е отправило поглед в бъдещето, искаме да посветим следващите редове.

Всички сме призовани да бъдем свети

„Опасно е да смалняваме идеала, който сам Бог ни е поставил - светостта, която Той изисква от нас. Особено в периоди, когато - както сега - живеем сред опасности, подложени сме на различни течения, които понасяме и на които трябва да устоим. Опасно е в наше време да бъдем светци наполовина, да абдикираме от идеала, който ни е даден. Някога може да са вярвали, че светостта е запазена

тиянски живот, няма влизане в Небето без единение с Христос - по мярката на благодатта, която ни е дадена, на повика на Бог, на Божия промисъл за всеки от нас.“

„Светостта е конкретна и различна за всеки човек. В Царството Божие няма стандартизация. Бог не познава ходещия робот. Всички сме различни. Господ Бог има своя план за всеки от нас. Разнообразието в света на духовното е много по-голямо от това в материалния свят. В духовен план ние сме създадени да имаме различен ръст, различна мярка на благодатта според избора на Бог, според замисъла Му за всеки от нас, според свидетелството, което Той очаква от нас, и мястото, което ни отрежда в Своето мистично тяло. Но каквато и да е мярката за всеки от нас, пълнотата за всички ни е една - образцовото синовство. А това означава да свидетелстваме дадената ни от Бог синовна благодат, върховенството на Свети Дух над нас, царството Божие в нас.“

Бог, разбира се, изисква, но Той е и свобода, радост и равновесие. Молитва и ангажираност в света не бива да бъдат противопоставяни. Не бива да мислим, че молитвата ни отдалява от всекидневните ангажименти и грижи на нашето съвремие. Не става дума за

Съзерцателният човек, който не желае да преведе любовта си към Бог в действие, рискува да се отдаде на своего рода духовен егоизъм. И макар че между нас и Бог винаги ще съществува безкрайно отстояние, отец Мари-Йожен - като последовател на свети Йоан Кръстни - неуморно напомня, че контактът е възможен само и единствено чрез вярата. Вярата е способна да постигне истинско общение с Бог. И най-високото познание, което можем да постигнем за Бог, е да разберем, че Той е над всяко знание и всеки интелект. Светлината на слънцето затъмнява всички други светлини, защото е извънредна. Така е и с вярата. И защото вярата достига до Бог и Той, подобно на изгарящ огън, е винаги готов да се даде, то всеки акт на вяра поставя човека в контакт с това огнище. Каквито и да са обстоятелствата, при които се случва - в сухота или ентусиазъм, в радост или страдание - тя, вярата, винаги достига божествената реалност.

Молитвата е среща с Бог

В днешното време на безразличие спрямо Бог, когато светът се е устремил да търси тук, долу, Бог търси душите навсякъде, без значение къде се намират, и им дава според това, колко очакват те с надежда от Него. Молитвата е винаги възможна, защото Бог ни гледа с любов като

та Тереза Авилска, която казва, че молитвата е обмяна на приятелство, общуване насаме с Бог, при което обичаш и се чувстваш обичан. Простота и съвършенство! Молитвата е жив контакт. Насочили сме цялото си същество към Божието присъствие, невидимо и тъмно за сетивата ни, но истинско и действащо в душите ни. „Вярата ни дава Бога“, твърди свети Йоан Кръстни.

И отново за светостта

Отец Мари-Йожен казва, че да дадеш един нов светец на света и човечеството е висш акт на милосърдна любов. И този свят човек е може би тук, съвсем близо до теб, може би това можеш да бъдеш самият ти?

Когато Църквата признава някой от своите членове за светец, тя дава на всички свои чеда един по-голям брат, способен да ги води уверено по стъпките на Исус.

Такъв сигурен водач е отец Мари-Йожен за много души - приживе и след смъртта си. Процесът за неговата канонизация е официално открит през 1985 г. от архиепископа на Авињон с желанието по този начин да се даде възможност на още много християни да познаят този голям духовен учител на XX век.

Мирски Кармил - София
Използвани са материали на Института за посветен живот „Богородица на живота“

Светият престол - Виетнам

напред в двустранните отношения

Нова и важна стъпка напред в двустранните отношения между Светия престол и Виетнам - това е съвместното комюнике от първата работна среща между двете делегации, състояла се на 16 и 17 февруари в Ханой. Ватиканската делегация бе водена от

монс. Пиетро Паролин, подсекретар за отношенията с държавите. А ръководител на виетнамската делегация бе Нгуен Куок Куонг - заместник-министър на външните работи. Срещата е преминала в духа на „откритост, откровен диалог и взаимен респект“, се казва в съвместното комюнике. На нея са били разменени различни гледни точки относно установяването на дипломатически отношения. Двете страни са признали окуражаващото развитие на отношенията между Светия престол

и Виетнам от 1990 г. насам. Било е решено да се проведе втора работна среща, чиято дата и място ще бъдат допълнително уточнени.

Освен срещите с представители на правителството и с католическите епископи ватиканската делегация е посетила диоцезите Тай Бин и Буи Чу, както и места, свързани с виетнамската култура, история и религия.

Нгуен Куок Куонг е подчертал постоянната линия на правителството по въпросите за свободата на вероизповеда-

нието, постигнатите резултати през последните години и актуалната обстановка. Освен това е изразил пожеланието Светият престол активно да подпомага местната католическа общност, укрепването на солидарността между религиите и цялото виетнамско население, както и хармонията между Католическата църква във Виетнам с нацията чрез конкретен принос в изграждането на страната.

От своя страна монс. Паролин е взел под внимание обясненията на виетнамска-

та делегация относно политиката за свободата на вероизповеданието, признавайки положителните резултати във Виетнам в тази област, като е отправил пожеланието все още нерешените въпроси в двустранните отношения да намерят разрешение в духа на добрата воля и откровения диалог. Монс. Паролин е изтъкнал респекта на Светия престол към независимостта и суверенитета на Виетнам, поради което религиозната дейност на Църквата няма за цел постигането на политически цели. Също така е поясnil, че учението на Църквата приканва вярващите да бъдат добри граждани и работят за общото благо на нацията.

По Радио ВАТИКАН

7 ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Към католическата младеж в България
И към всички, които желаят да се присъединят
Девет месеца молитва за младежите
в България и в целия свят

Да бъдем светлината на света...

Осма година
От април до декември
Април 2009 г.

Да се молим за тези, които придружават и подпомагат младите в тяхното израстване и формиране, по-специално за преподавателите.

Човек не се ражда образован. През целия си живот се учи, израства духовно и се формира като личност. За да изгради характера си, му помага неговото семейство на първо място. Още като малко дете предположи, докато играе, може да се как ще протече животът му. Но за да забележим това, трябва да сме добри психолози или педагози. За да израстем духовно, ни помага и Църквата - чрез катехизиса и други начини на възпитание.

На трето място - но не и на последно, за да се изгради една добра личност, е важно образованието. Преподавателите играят голяма роля в този процес на формиране. Затова е важно какъв човек е самият преподавател - той трябва да бъде една добре изградена личност. Ако на първия учебен ден пред детето се изправи

една не много любезна и добра госпожа, то изгубва желанието да се развива и учи. И това е грешен подход.

Нужно е да се молим за тези, които ни възпитават и ни помагат да порастем. Да се молим най-вече за тези, които не ни помагат - Бог да ги просветли.

Разбира се, има още много неща, които подпомагат формирането на личността. Но тези три: семейство, Църква и учители, са най-важните и най-влиятелните.

О, Боже Утешителю, Свети дух, просветли разума ни, за да научим лесно онова, което е необходимо за настоящия и за вечния живот. Води сърцето ни, за да почитаме, слушаме и да обичаме родителите и учителите си. Помогни ни да изпълняваме техните наставления. Премахни от нас всичко, което ще ни отдалечи от Теб, и ни вдъхнови към това, което ще Те прослави. Благослови ни, за да изпълняваме съвестно нашите задължения и да заслужим вечното щастие в небето.

Прости ни за всичко лошо, което сме направили, и за доб-

рото, което сме пропуснали да направим.

Благослови ни, за да обичаме всичко, което е добро и истинско. Искаме да се пазим от всичко, което може да нарани Твоето пресвято сърце, и да живеем според науките, които водят към Теб. Награди труда и добротата на всички наши учители с вечен живот. Амин!

В светлината на Първа светла тайна - кръщението на Исус

Отче наш...

Радвай се...

Слава на...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен, моли се за нас!

Размишлението и молитвата са подготвени от
NIKA - Македония

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

Из историята на Католическата апостолическа екзархия

(Продължава от бр.2)

По това време епископ Нил официално приема католичеството - на 11 април 1874 г. в западнокатолическата катедрала в Цариград. Позволение да се завърне в епархията си не получава и остава да живее уединен живот в Цариград, в Бенедиктински манастир, отбивайки заплахите и обещанията на бившите си съверци и настоящи неприятели.

След смъртта на епископ Рафаил Попов с декрет от 5 септември 1876 г. на Светия престол епископ Нил Изворов е назначен за духовен глава на съединените българи. Не след дълго заминава за Цариград във връзка с осветяването на новопостроената българска униатска черква на Галата „Света Троица“. В столицата е приет добре от общността на присъединените българи, посещава апостолическия делегат, френския посланик, армено-католическия патриарх Хасун, висши турски сановници и европейски дипломати. На 21 септември 1876 г. дава тържествена клетва в западнокатолическата черква на Галата. През ноември Високата порта издава берат, официално признаващ правата му. Промените, които настъпват в политическо отношение, Сръбско-турската война, Априлското въстание, зреещата Руско-турска война създават нови отношения на правителството към българите източнокатолици. Епископ Нил се завръща в епископското си седалище в Одрин и след кратък престой отпътува за Кукуш, Македония през март 1877 г. По време на Руско-турската война (1877-1878), епископ Нил се установява в Цариград, както и всички предстоятели на немюсюлмански общности в империята.

Краят на 70-те години на XIX век е време, в което епископът се отдава изцяло на мисли за

8

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

го ревността към просветата на вярващите и пр.

Според точните думи на монс. Винченцо Валунтели епископ Нил добива вида на човек „всякога затворен в своето абсолютно мълчание“. От това време унията в Македония навлиза в период на застой не без вина и на бездейтелната позиция на епископ Нил. Тя била очевидна за всички, защото критични бележки към епископа идвали от всички страни.

В средата на 1881 г. апостолическата делегация обмисля

рен Хевронски епископ за апостолически наместник на българите католици от Тракия и свободните български предели (Източна Румелия и Княжество България) на 7 април 1883 г. е избран отец Михаил Петков; тържествено ръкоположен в епископско звание от архиепископ Нил Изворов на 23 април 1883 г. За апостолически наместник в Македония със седалище в Солун е ръкоположен свещеник Лазар Младенов от обществото на отците лазаристи. В средата на 90-те години на

Архиепископ Нил Изворов

XIX век Католическата църква от източен обред преживява и по-тежки сътресения, имащи неблагоприятни последици за нея и за общността на съединените с Рим българи. Авторы от страна на българо-униатското предание говорят за „вътрешна криза“, но причините за произтеклото в последна сметка не са само вътрешни. Общият контекст на сътресенията от това време са укрепените позиции на екзархията, ограниченията и притесненията на съединените с Рим българи, както от нейна страна, така и от страна на османското правителство и Гръцката патриаршия. Всичко това е общият фон, в който отстъпленията на епископ Младенов през есента на 1894 г. и на архиепископ Изворов допълнително съставляват мрачните тонове.

През пролетта на 1895 г. след дълги колебания архиепископ Нил подава молба до Светия синод да бъде приет на ново в Православната църква.

Девет месеца молитва за младежите в България и в целия свят

Осма година: април 2009 г. - април 2010 г.

Април - Да се молим за тези, които придружават и подпомагат младежите в тяхното израстване и оформяне и по-специално за преподавателите.

(Първа светла тайна - Кръщението на Исус)

Май - Да се молим за младежите, които Бог призовава да отворят сърцата си за Него и да чуят Неговия глас.

(Втора светла тайна - Исус проявява своята божественост в Кана Галилейска)

Юни - Да се молим за младежите християни по примера на свети апостол Павел да живеят вярата си с огнена ревност.

(Трета светла тайна - Исус проповядва Царството Божие и призовава към покаяние)

Юли - Да се молим за младежите, които имат нужда от помощ и разумна морална подкрепа по отношение на чистата, истинската и взаимната любов.

(Четвърта светла тайна - Преображение Господне)

Август - Да се молим за младежите, преследвани заради вярата.

(Пета светла тайна - Исус установява Евхаристията)

Септември - Да се молим за

младежите, които са потънали в алчността и в стремежа да се издигнат над другите с цената на всичко.

(Първа скръбна тайна - молитвата на Исус в Гетсиманската градина)

Октомври - Да се молим за младежите, които изграждат отношенията си във виртуалния свят на интернет.

(Втора скръбна тайна - бичуването на Исус)

Ноември - Да се молим за младите семейства; за младежите, които поемат свободен съвместен живот, отхвърляйки идеала и истинските ценности на семейството.

(Трета скръбна тайна - Исус е увенчан с трънен венец)

Декември - Да се молим за младежите, в които съществува агресия под една или друга форма към човека до тях и/или към цялото общество.

(Четвърта скръбна тайна - Исус е натоварен с кръста и изкачва Голгота)

Три месеца на благодарност

Януари - (Пета скръбна тайна - Исус умира на кръста)

Февруари - (Първа славна тайна - Възкресение Христово)

Март - (Втора славна тайна - Възнесение Господне)

След оттеглянето си се установява в София. Умира на 13 март 1905 г. Погребан е в двора на тогава наново устроена софийска черква „Свети Седмочисленици“.

Източно-католическото предание носи противоречия при мисленето за края на епископ Нил. По-стари автори пишат, че дядо Нил „умрял православен“. От по-ново време идват уверения, че според пазено в Рим писмо с последните искрици на съзнанието си той приел предсъртните тайнства от католически свещеник.

Оттеглянето на Нил Изворов през 1895 г. довежда до известни сътресения за Българската католическа архиепископия, но те не могат да се сравняват с кризата от 1861 г. след отвлечането на архиепископ Йосиф Соколски. Структурата на църковната организация запазва градежа си, положен с реформата от 1883 г. Изградена е и е утвърдена йерархия от млади, възпитани в традициите на Католическата църква от източен обред свещеници, съществува постоянен кръг от вярващи, изяснени са позициите на миряни и духовници. Всичко това води Католическата църква от източен обред към стабилизация и осъществяване на мисията ѝ. След отстъплението на архиепископ Нил Изворов униатската Църква губи статута си на архиепископия чак до 1907 г., до ръкоположението на отец Михаил Милов.

Войните отгръщат нова страница в историята на Източно-католическата църква в България и променят из основи посоките на нейното развитие.

Из цикъл беседи на младежка група NIKA при сестрите евхаристинки

Денят на свети Патрик На прага на благодатния юбилей

Според един ирландски весник Денят на свети Патрик е най-големият национален празник в целия свят. Навсякъде, където има хора с ирландски корен, тържествено се вдига чаша за отбелязване деня на светеца - патрон на Ирландия. Повече от петдесет милиона души по земното кълбо присъстват на специални религиозни служби, а също така и на паради, банкети, концерти и много други събития в чест на най-важния християнски проповедник в ирландската история.

Колкото и да е странно, свети Патрик не е ирландец! Той е от Уелс. Неговото име е Мъвин Скут (Maewyn Succat) и е роден в християнско семейство в Уелс през 415 г.

За неговите ранни години не е известно много, но се знае, че е отвлечен от ирландски пирати на 16 години и е отведен на остров в областта, която днес се нарича Ко Антрим, където трябва да пасе свинете на фермер, наречен Майлчу.

Молитвата към Бог му помага да оцелее въпреки тежките условия, при които живее в продължение на шест години, преди да избяга. След бягството, което се урежда по чудната воля на Бог, както самият светец пише, той отива във Франция, където учи, а след това е ръкоположен за свещеник и приема името Патрик. По-късно, когато става епископ, той е помолен от папа Целестин да замине за Ирландия и там да разпространява християнската вяра.

Патрик пътува по цялата страна, като обръща в християнската вяра много обикновени хора, а също така и местните езически вождове и техните приближени. Светецът не е първият християнин, който проповядва на хората в Ирландия, но без съмнение той е имал най-голямо влияние сред тях.

До смъртта му - около 460 г., по-голямата част от народа на Ирландия приема християнството. Вярва се, че свети Патрик е умрял на 17 март, датата, избрана за празнуване на светеца - патрон на страната.

Може би той е най-известен с изгонването на змиите от острова. Светецът накарал змиите да скочат в океана. Само една устояла на чудната му дарба. Той обаче я надхитрил, като след дълги разговори я накарал да влезе в една кутия, за да я изпробва, затворил я вътре и хвърлил кутията във водата.

Колкото и да е странно, парадът за Деня на свети Патрик не произхожда от Ирландия. За първи път той е проведен в Бостън, САЩ, от група, наречена Благотворително ирландско общество в Бостън. Това е станало през 1737 г.

По време на войната за независимост на Северна Америка генерал Джордж Вашингтон признава Деня на свети Патрик като ден за специално празнуване. Поради големия брой негови войници, родени в Ирландия, той издава заповед, в която обявява 17 март 1780 г. за празничен

17 март

ден за Континенталната армия, разположена в Мористаун, Ню Джърси. Сега това историческо събитие се отбелязва с Вашингтонския бал за Деня на свети Патрик, по време на който се дава наградата на името на Ани Мур на човек със значителен принос за ирландско-американската общност.

Първият парад в Ню Йорк се е състоял през 1790 г. и днес е един от най-големите и пестроцветни паради в света.

Разбира се, и в Канада има значително ирландско присъствие. Дори за известно време най-голямата компактна група ирландци извън Ирландия е в Нюфаундленд - около 35 хиляди емигранти. Затова не е изненадващо, че има Общество на свети Патрик в Монреал, което започва да организира традиционния парад за деня на светеца в този град през 1824 г.

Първите значителни паради в Ирландия се провеждат през 40-те години на XIX век и са организирани от въздържателни дружества, които се опитват да окуражат хората да се откажат от алкохола. Обичайно било да се отбелязва денят, като се посещават църковните тържества и се

Мисията на свети Патрик

Знае се, че бащата на свети Патрик е Калпурниус, дякон със слуги и слугини. А прадядо му се казвал Потитус и бил свещеник. Историците смятат, че светецът учи при свети Германус в Аксер, Франция, след бягството си от плен. В едно село близо до Тур, наречено Свети Патриче, има черква с негова статуя и прозорец над олтара, на който е изобразен светецът. Разправя се, че той дошъл тук посред зима и покритото със скреж бодливо дърво, под което спал, разцъфтяло. Учениците обаче не са съвсем сигурни кога започва мисията на свети Патрик в Ирландия. Според едни - през 432 г., а според други - през 456 г. И за годината на неговата смърт се водят спорове - 461 г. или 493 г.

Свети Патрик ни разказва в своята „Изповед“, че е направил всичко „доброволно и с любов“. Синовете и дъщерите на древните ирландски крале са ставали монаси и монахини в Църквата под влияние на неговата проповед. А жените, които живеели в робство, храбро започвали да следват Исус, въпреки че им е било забранено.

Надя КРЪСТЕВА
По материали
от ирландския печат

използва случая за прекъсване на великденските пости. Денят на свети Патрик става масов празник в страната с правителствено постановление от 1903 г. Преди основаването на ирландската държава през 1922 г. церемониите се провеждат в Дъблинската крепост и имат своята кулминация с тържествен бал. Днес Дъблин е домакин на Фестивала на свети Патрик, в чиито рамки се провеждат много събития, посещаващи от стотици хиляди хора.

От 1992 г. и в Москва се организира парад в негова чест. Руснаците приемат присърце ирландския национален празник и официалните лица на града наблюдават парада от специална трибуна.

В Чикаго даже водата в реката под „Мичиган Авеню“ се боядисва зелена от специална инженерна група на града. Тази традиция води началото си от 1960 г., когато го решава кметът Ричард Дейли, за да впечатли посетителите на града. Оттогава реката получава смарагдовозелен вид веднъж в годината.

(Продължава от бр. 2)

От своя страна папа Пий IX успокоява духовете: „Някои се опасават, че Църквата се стреми да наложи нова догма - казва той. - Не! Касае се единствено да бъде потвърдена една истина, известна и приета от католическата църковна традиция.“

Изявлението на Пий IX се основава на деветнадесетвековната традиция на Църквата. Знаем за случая, при който през 96 г., в зората на християнството и когато апостол Йоан, „ученикът, когото Исус обичаше“, е още жив, християните в Коринт отнасят за решаване от папа Климент възникналия между тях спор. Заслужаващ вниманието ни е и случаят с църковните събори в Картаген и Милевия през лятото на 416 г. На тези местни събори привърженици и противници на Пелагий дебатират по въпроса за Божията благодат. Едните твърдят, че тя е Божия помощ (Adjutorium Dei), която е необходима на човека за спасение на душата му. Другите, т.е. привържениците на Пелагий, твърдят, че спасението може да бъде постигнато само чрез вярата (sola fide). Спорът е нескончаем. В безсилието си да реши проблема, съборът търси авторитетното становище в Рим. Папа Инокентий I (401 - 417) в послание с дата 27 януари 417 г. отговаря, като поздравява участниците в спора, за чието решаване са потърсили съдействието на Рим. Защото, пише папата, Рим означава Петър, а Спасителят установи епископското достойнство и служение в лицето на Петър: това означава епископите да се допитват до Петър, който е увековечен чрез Римския първосвещеник. И Инокентий I продължава: „Практиката да се консултирате със Светия престол по въпроси, които ви тревожат, е древното правило, спазвано от християнския свят. Вие спазвайте закона, който ви е известен както и на мене, и който дре-

вен закон е спазван от всички“, защото Светият престол притежава по-голяма благодат, за да известява истината. Ние пък бихме добавили, че в света няма вода, която да не произтича от Апостолическия извор, т.е. от Рим.

Основни противници на древния закон са онези съборни делегати, свързани с либералните среди, които се опасават от завишен контрол над местните Църкви от страна на папата. „Ad limina“ е достатъчен, твърдят те. На 18 юли 1870 г. незаблудимостта на папата е фиксирана в съборната конституция „Pastor Aeternus“ като догма. Финалната фраза звучи така: „Римският първосвещеник, когато говори ex cathedra, т.е. когато, изпълнявайки длъжността си на пастор и учител на всички християни, определя по силата на върховната си апостолическа власт, че доктрина, касаеща вярата или морала, трябва да бъде приета от цялата Църква, той притежава с Божията подкрепа, обещана му чрез апостол Петър, незаблудимостта, която Божественият изкупител пожела Църквата да притежава, когато определя учението относно вярата и морала. Следователно тези определения на Римския първосвещеник са непроменими...“ Разбира се, целият текст на „Pastor Aeternus“ с няколко анатемни дава допълнителни аргументи към тази формула. Всички епископи и католици по света приемат тази догма. По-късно към тях се присъединява и групата съборни отци, напуснали събора. Тъй че и на I ватикански събор, както и на събора в Констанц, дебатите, оспорващи върховенството на папата, се оказаха „много шум за нищо“. Догмата не е приета единствено в Германия, Австрия и Швейцария от някои богослови и историци. Около тях се групират няколко енории, които образуват старокатолическите общности. На 18 юли 1870 г. Пий IX

На стр. 10

Атина

Първа среща на кардинал Каспер с архиепископ Йеронимос II

Желание за продължаване на икуменичния диалог и сътрудничество в контекста на съвременните предизвикателства пред християнството - това бе целта на двудневното посещение в Атина на председателя на Папския съвет за насърчаване на християнското единение кардинал Валтер Каспер. Кардиналът се срещна с новия архиепископ на Атина и цяла Гърция Негово блаженство Йеронимос II.

След завръщането си кардинал Каспер сподели своите впечатления от първата си среща с новия гръцки архиепископ: „Това бе посещение на

вежливост и имаше желанието да се запознаем и продължим диалога. Видях един скромнен и смирен човек и срещата с него и неговите сътрудници беше наистина приятна. Гръцката православна църква е една от най-важните и влиятелни, с дълга традиция и апостолски произход - апостол Павел е проповядвал в Ареопага. Нашите отношения с Гръцката православна църква започнаха с архиепископ Христодулос, а сътрудничеството се развиваше по въпросите от пасторален и практически характер, тъй като богословският диалог се води заедно с всички Православни църкви. В цяла Европа предизвикателствата за Църквата са еднакви - например емиграцията, социалните проблеми и безработицата, които се усещат и в Гърция. Смятам, че в тези области можем

да си сътрудним и при срещите ми бе проявен интерес към нашия опит. От друга страна, Гръцката църква съхранява тежкия спомен от кръстосните походи и затова Йоан-Павел II поиска прошка. Въпреки това все още съществува известна съпротива към икуменичното сближаване и затова нашите стъпки трябва да бъдат внимателно направени. С новия архиепископ и неговите помощници желаем да продължим в този дух и затова съм много удовлетворен от визитата. Очакванията не бяха големи, тъй като не може да се мисли, че съществуващите проблеми могат да бъдат разрешени за един ден, но беше много важно да установим личен контакт. Смятам, че първата ни среща бе сърдечна и непринудена.“

По Радио ВАТИКАН

9

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Нека се оставим да ни завладее тишината на свети Йосиф

Преди време, по-точно на 18 декември 2005 г., по време на молитвата „Ангел Господен“ папа Бенедикт XVI отправи към вярващите на площад „Свети Петър“ призив, който привлече вниманието ми: „Нека се оставим да ни завладее тишината на свети Йосиф.“

Тъй като сме се събрали на едно място, отредено на тишината и молитвата, за да чествуваме свети Йосиф, патрон на този кармилски манастир и също така - трябва ли да го припомним - на нашия папа, позволете ми да предложа за размисление тези думи на Светия отец: „Нека се оставим да ни завладее тишината на свети Йосиф.“

В днешно време тишината ни плаши. Живеем при непрекъснат шум. Наскоро една жена пожела да се усамоти за размисъл в манастир. На следващия ден след пристигането си тя сподели със своя духовен наставник, че за съжаление не може да остане в манастира. Свещеникът се притесни и попита дали тя случайно не е видяла призраци или пък е имала видения през нощта. Жената му отговори: „Не, но тук е страшно. През

нощта не се чува никакъв шум.“ Тя толкова беше свикнала с шума на колите в дома си, че тишината я будеше. Когато човек живее в един голям град, може да се предполага, че има нужда повече от други хора да се връща към тишината, за да запази поне донякъде вътрешното си равновесие.

Тишината е едно богатство. Много е ценно да го намерим, да срещнем Вечния извор. Виждаме как „големите“ на света се срещат в Брюксел, в Ню Йорк, в Женева или Виена, за да дискутират и взимат решения - повече или по-малко успешни. Но странно, на тези, които избраха тишината, т.е. срещата с Вечния извор, ние дължим най-големите промени в днешния свят. На какво дължи своето величие света Тереза на детето Исус? На това, че даде живота си, като се скри в тишината на Бог. Тя беше чула зова на света, беше чула виковете на всички човешки страдания и затова реши да съдейства за установяването на Божието царство на земята. Как? Като

се приюти в тишината на Христос.

Тишината е храната, необходима за нашата вяра. Тя помага да се приеме онова, което може да изглежда неразбираемо в очите на другите. В словословието си за Дева Мария свети Бернар прави учудващо сравнение между апостол Тома и свети Йосиф: „Така, както Тома в своето съмнение и със своето докосване с ръце се превърна в най-сигурния свидетел на възкресението на Господ, така Йосиф, гледайки как се обвърза с Мария и начина му на живот през времето, когато тя му беше поверена, се превърна в най-сигурния свидетел на нейната невинност.“ Да, наистина. Един сигурен, дискретен, мъчалив и най-вече послушен свидетел.

Когато ангелът му казва да не напуска тайно Мария, Йосиф не се смее, както го прави Сара, когато съпругът ѝ Авраам ѝ съобщава нещо подобно. Той вярва, т.е. изпълнява, без да разбира. Тази дискрет-

ност на свети Йосиф, неговото необикновено смирение са толкова очевидни, че никой не се съмнява в тях, дори онези, които не споделят вярата ни. В случая си мисля за един френски философ екзистенциалист - Ж. П. Сартр. По време на II световна война той участваше в съпротивата и беше арестуван. Докато беше в затвора, един свещеник - затворник като него - го помоли да напише пиеса за Коледа за затвора. Сартр описва Мария, Исус, а ето как си представя Йосиф: „Йосиф ли? Няма да го описвам. Ще го сложа само като сянка в дъното на обора, с две блестящи очи. Не знам какво да кажа за Йосиф, а и Йосиф не знае какво да каже за себе си. Той обожава, щастлив е, че обожава и се чувства като на друго място.“

Нека се оставим да ни завладее тишината на свети Йосиф. Да, в тишината можем да научим да се раждаме в познанието на Бог. Ако искаме да навлезем в сърцето на истината, ако искаме да получим всичката светлина, която струи от Христос, трябва да се научим да обичаме в тишина. „Никога не съм се разкайвал, че съм мълчал - казваше кардинал Нюман, - докато често съм съжалявал, че съм говорил.“

Тишината не само е необходима за постигането на един

действително набожен и човешки живот, а е нещо основно за онзи, който иска да се посвети на Бог. Тишината е един централен елемент, за да не отпаднем в нашия религиозен живот, за да не се превърне постепенно това, което е било думи за живот, в една рутинна практика. Защото в момента на обезсърчаване няма друг лек освен онзи, предлаган на хората, които искаха да оздравеят в пустинята - да гледат медната змия, окачена на върлина (срв. Числа 21). Без това съзерцаване на Христос върху кръста - едно съзерцаване, което може да стане само в тишина - не е възможно устояване в духовния живот.

Тъй като Великите пости са време на промяна, когато усеждаме, че изглеждащото невъзможно може да се осъществи, да помолим Господ чрез застъпничеството на свети Йосиф за благодатта да обичаме тишината, истинската тишина, която ни прави да се прилепим здраво и постоянно до Бог, та с достатъчно сили да се изправим в часовете на изпитания.

Из проповедта на архиепископ Андре ДЮПЮИ, апостолически нунций, пред Европейската комисия в кармилския манастир в Брюксел, 20 март 2006 г.

Превод М.Г.

10 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Монс. Паговезе: Тарсус - критерий за толерантност

Председателят на Епископската конференция на Католическата църква в Турция епископ Луиджи Паговезе наскоро бе на посещение в Германия и пред голям форум на духовници, об-

телна е и подкрепата от страна на Православната църква на тази папска инициатива и ние приемаме това като мост между двете християнски Църкви. От една формална

учтивост постепенно достига до по-задълбочено общуване. Друг проблем е липсата на семинарии. Местните семинаристи трябва да се обучават в собствената си страна. Чуждестранните свещеници трудно възприемат местната култура, обичаи и традиции. Не мога да приема и се съмнявам в официалните данни за броя на християните в Турция. През 1927 г. християните са били 20 процента от населението на страната, а днес те са едва 0.15 процента, или от 70-милионното население християните са едва 100 хиляди. Къде са отишли останалите? Убеден съм, че те са тук, не са в чужбина, но са се прикрили и още се прикриват, за да оцеляват. Тук на места е опасно да изповядваш свободно християнската си вяра. И все пак аз съм оптимист и очаквам резултатите от местните избори в Турция през март т.г. да донесат действителни религиозни свободи.“

Петър КОЧУМОВ

От стр. 9

разпуска събора, който е предвидено да продължи работата си, считано от 11 ноември. Това обаче не се случва, тъй като както знаем, на 20 септември Виктор-Емануил окупира Рим и папата се оттегля като пленник във Ватикан. На 20 октомври Пий IX обявява събора за отложен sine die - за неопределено време.

Всъщност I ватикански събор не прекъсва работата си, макар и не в състава от 8 декември 1869 г. Формално закрит, той открива ерата на големите енциклики, прокламирани от примниците на папа Пий IX. Те ще потвърдят пред света духовната, моралната, ако щете дори политическата мощ на Католическата църква. Съборът окончателно освободи Църквата от опеката на светската власт. И както бе изтъкнато, лишена от териториалните си владения, тя разшири духовните си владения по целия свят, защото такава е всъщност мисията ѝ.

Позволете ми, уважаеми слушатели, нещо лично. Когато на 3 септември 2000 г. гледах портретите на папите Пий IX и Йоан XXIII върху фасадата на базиликата „Свети Петър“, питах се какво накара папа Йоан-Павел II да ги провъзгласи за блажени в един и същи ден. Днес имам отговора. Ако Пий IX е с най-дългия понтификат в историята на папството, а Йоан XXIII е с един от най-краткотрайните и това ги различава, то всичко останало: усърдието и далновидността в служенето на Църквата, на Троициния Бог и чо-

На прага на благодатния юбилей

века, хуманизмът им, смелостта им, с която приеха предизвикателството да проведат църковен събор, силата им пред трудностите, добронамерените им контакти с противниците на Католическата църква заради Църквата, открият им, весел, закачлив, отзивчив характер, естествен подход към обикновения човек и т.н., ги прави да си приличат като две капки вода.

В края на живота си, вече осемдесет и шестгодишен, папа Пий IX извървява последния етап от своя Кръстен път. И наистина католиците в Германия попадат под ударите на Бисмарковия Културкамф; Австрия, отхвърлила догмата за незаблудимостта, денонсира сключението през 1855 г. конкордат, а жозефизмът вилнее в империята; католиците в Швейцария се завръщат в катаните. Усилията Латинска Америка да отхвърли антиклерикализма пропадат след убийството на президента на Еквадор Гарсиа Морено, единствения държавник, обявил се против превземането на Рим от войските на Виктор-Емануил и посветил страната си на Пресветото сърце Исусово; в окупирана Полша католиците са преследвани; изградената от свети Йосафат Кунцевич Ру-

тенска църква от източен обред е ликвидирана. Епископ Йосафат е канонизиран от папа Пий IX. Във Франция Църквата е извън закона; в собствената му родина антиклерикалите са на власт и са на нож с Църквата. Наистина тежък се оказва кръстът за този папа, но той го носи през дългите и бурни години на своя понтификат без ропот, с безрезервно упование и пълно подчинение на Божията воля и подкрепян от общата и уважението на католиците от цял свят. Те, милионите католици, чрез свои представители през 1871 г. по случай епископския му юбилей го молиха за разрешение да му подарят златен престол и да организират плевисцит, за да бъде провъзгласен за „велик“. Естествено бе да последва отказът на един наистина достоен последовател на Този, който прокламира „блажени бедните духом, защото тяхно е царството небесно“, отказ на един достоен представител на папството. И в „La nazione“ бе принуден да признае: „Не е възможно да не останеш впечатлен от величието на тази световна власт, наречена папство.“

(Следва)

Иван ТЕОФИЛОВ

Хлябът

Трима братя от едно село решили да тръгнат по света да търсят късмета си. Вървели, вървели и стигнали до един кръстопът. Решили всеки да поеме по различен път, като се разбрали да се срещнат на кръстопътя след три години, за да разправят какво им се е случило и всеки докъде е стигнал. В онова време, трябва да ви кажа, на земята още живеели Исус Христос и неговите ученици. Най-големият от братята срещнал свети Петър и апостолът го попитал дали младежът иска да му служи. Той веднага се съгласил.

- А за какво ще ми служиш - за слава или за пари? - се поинтересувал светецът.

- За пари - отвърнал младежът.

И така се споразумели. Същото се случило и със средния брат, който пък срещнал апостол Йоан. Той също поискал пари. Най-малкият се видял с Исус Христос. Който му предложил същото. Младежът казал, че не желае заплащане, а ще го направи за славата да Му служи.

И така минали трите години. Според договорката братята се срещнали на кръстопътя, където се били разделили. Ка-

то се видели, големите показали пачките, които били спечелили от службата си, и попитали брат си какво е спечелил. Той отвърнал, че не носи нищо, понеже е служил на господаря си за славата да му служи. Големите му се присмели и всеки поел по пътя си.

Големите се оженили за богати моми, вложили парите си в различни предприятия, бързо се издигнали и заживели в лукс. Най-малкият, понеже бил беден, се оженил за бедна мома като него, родили му се куп дечица и стигнал дотам, че трябвало да заживее в запустяла къща в полето.

И така се изтърколили много години. Исус Христос и учениците Му отново минали по онези места. Господ предложил всеки да види слугата си. Свети Петър отишъл в дома на най-големия и казал на един от слугите му:

- Върви и кажи на господаря ти, че тук е дошъл неговият господар; ако желае, нека го приеме.

Стопанинът се разфучал, като чул думите му:

- Какво, аз слуга? Богатството ми е по наследство. Аз никога не съм слугувал. Този човек трябва да е луд. Кажи му да си ходи - заръчал на слугата, - че ще насъскам кучетата си по него.

Същото се случило при „гостуването“ на апостол Йоан при средния брат.

Господ стигнал до къщурката на най-малкия, но не наме-

рил стопанина. Той бил отишъл за дърва в близката гора и жена му поканила Христос да влезе и да седне да го изчака. Когато го видяла да се връща, жената излязла насреща му да го предупреди, че е дошъл господарят му.

- Господарят ми? Господарят ми! - радостно се развикал бедният. - Господарю - повтарял той, целувайки ръцете Му. - Малко имам, Господи, но го имам благодарение на милостта Ти. Жено, сложи на масата каквото има вкъщи.

Съпругата му прошепнала, че имат само хляб.

- Колко жалко - възкликнал натъжен домакинът. - Ама като няма нищо друго, дай го него.

Господ седнал на масата на бедняка. Взел хляба, който Му се давал от все сърце, благословил го и ял от него. След като се нахранил, Христос казал на бедния:

- Няма да възнаградя доброто ти посрещане, като те направя богат. Богатството не дава щастието на земята, а и пречи на постигането на щастие в отвъдния свят. Но ти обещавам, че никога няма да ти липсва хлябът, който ти сподели с Мен.

Запомнете, деца мои, християните никога не отказват хляб на бедния, който го иска в името Божие. Също така хлябът никога не се хвърля. Ако падне на земята, човек го вдига и го целува за прошка. Бог така е направил, та да има толкова хляб по света, че да стига за всички. И здравият човек може да живее, ядейки само хляб. Това е единствено земно благо, за което самият Господ заръча да го молим.

По ИНТЕРНЕТ

Част втора Глава втора Сакраментално обслужване на пасхалната тайна

Член 1 Извършване на църковната литургия I. Кой извършва? Извършителите на сакраменталната литургия

1141 Литургичното събрание е общността на кръстените, които „чрез възраждането и помазанието на Свети Дух биват посветени в духовния дом и светото свещенство, за да могат да принасят в духовни жертви всички човешки дела“ (CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 10: AAS 57 (1965) 14). Това „общо свещенство“ е Свещенството на единствения Свещеник Христос, споделено от всички Негови членове“ (Вж. CONCILIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 10: AAS 57 (1965) 14; Ibid., 34: AAS 57 (1965) 40; ID., Decr. Presbyterorum ordinis, 2: AAS 58 (1966) 991-992).

„Майката Църква силно желае всички вярващи да бъдат доведени до пълното, съзнателно и активно участие в литургичните чествания, което се изисква от самото естество на литургията и което е право и задължение на християнския народ като „род избран, царствено свещенство, народ свет, люде придобити“ (1 Петр. 2, 9) (Вж. 1 Петр. 2, 4-5), по силата на Кръщението“ (CONCILIUM VATICANUM II, Const. Sacrosanctum Concilium, 14: AAS 56 (1964) 104).

1142 „Ала всички членове вършат не една и съща работа“ (Рим. 12, 4). Някои членове са призвани от Бог в Църквата и чрез Църквата за специална служба в общността. Тези служители са избрани и посветени чрез тайнството свещенство, чрез което Свети Дух ги прави способни да действат в лицето на Главата Христос в служба на всички членове на Църквата (Вж. CONCILIUM VATICANUM II, Decr. Presbyterorum ordinis, 2: AAS 58 (1966) 992; Ibid., 15: AAS 58 (1966) 1014). Упълномощеният служител е като „икона“ на Свещеника Христос. Понеже в Евхаристията се проявява напълно тайнството на Църквата, то в председателството на Евхаристията се проявява преди всичко служението на епископа и в общение с него - служението на свещениците и дяконите.

За да се приспособят функциите на общото свещенство на вярващите, съществуват и други особени служения, неосветени чрез тайнството свещенство, чиито задължения са определени от епископите според литургичните предания и пастирските нужди. „Дори прислужващите, четците, тълкувателите и пеещите в хора изпълняват истинска литургична служба“ (CONCILIUM VATICANUM II, Const. Sacrosanctum Concilium, 29: AAS 56 (1964) 107).

1144 Така в извършването на тайнствата цялото събрание е „литургично“, всеки става „литург“ (изпълнител) според своята длъжност, но в „единството на Духа“, Който действа във всички. „В богослуженията всеки отслужващ или вярващ, изпълнявайки своята длъжност, трябва да прави единствено и само това, което му налага естеството на службата и литургичните норми“ (CONCILIUM VATICANUM II, Const. Sacrosanctum Concilium, 28: AAS 56 (1964) 107).

II. Как се извършва? Знаци и символи

1145 Свещенодействието е изтъкано от знаци и символи. Според божествената педагогика на спасението тяхното значение се корени в делото на сътворението и в човешката култура, определя се в събитията на Стария завет и се разкрива напълно в личността и делото на Христос.

1146 Знаците в човешкия свят. В живота на хората знаците и символите заемат значително място. Човек, бидейки едновременно духовно и телесно същество, изразява и разбира духовните реалности с помощта на знаци и материални символи. Като социално същество човек има нужда от знаци и символи, за да общува с другите с език, жестове и действия. Същото важи и за отношението му с Бог.

1147 Бог говори на човека чрез видимото творение. Материалният всемир се представя пред разума на човека, за да може той да разчита в него следите на своя Създател (Вж. Прем. 13, 1; Рим. 1, 19-20; Деян. 14, 17). Светлината и нощта, вятърът и огънят, водата и земята, дърветата и плодовете говорят за Бог, като символизират едновременно Неговото величие и Неговата близост.

Бидейки творения, тези осезаеми реалности могат да станат място, където се изразяват действието на Бог, Който осветява хората, и действията на хората, които отдават свето богочитане. По същия начин съществуват знаци в социалния живот на хората: измиването и помазването, разчупването на хляба и споделянето на чашата могат да изразяват осветяващото присъствие на Бог и благодарността на хората пред своя Създател.

1149 Големите религии на човечеството свидетелстват - често пъти по впечатляващ начин - за този космически и символичен смисъл на религиозните обреди. Литургията на Църквата привлича, възприема и осветява елементите на творението и човешката култура, като им придава достойнството да бъдат знаци на благодатта, на новото сътворение в Исус Христос.

1150 Знаците на завета. Избраният народ получава от Бог особени знаци и символи, които отличават неговия литургичен живот: това са не само отбелязвания на космическите цикли и социалните жестове, но също така и знаци на завета, символи на великите дела, извършени от Бог за Своя народ. Сред тези литургични знаци на Стария завет могат да се споменат обрязването, помазанието и посветяването на царете и свещениците, възлагането на ръцете, жертвоприношенията и най-вече Пасхата. Църквата вижда в тези знаци един предобраз на тайнствата на Новия завет.

Из „Катехизис на Католическата църква“

В Божия храм - прави, сегнали или коленичили?

В католическите черкви има пейки - чинове, комбинирани за сядане, коленичене и стоене прав. Само големите катедрали и базилики са без чинове. Там богомолците стоят прави по време на литургията.

При влизане в храма потапяме пръсти в светената вода, правим знака на кръста и смирено се отправяме към място на чиновете, коленичим и молитвено се приготвяме за Божествената служба и Евхаристията. От този момент до края на литургията запазваме абсолютно мълчание и пазим тишина.

Камбанката звънва. СТАВАМЕ ПРАВИ. От сакристията излизат министрантите, следвани от свещеника. Така символично посрещаме и поздравяваме Исус Христос. ПРАВИ слушаме встъпителните обреди.

СЯДАМЕ - започва литургията на Словото. Министранти четат четива - първо, второ, псалми.

При АЛИЛУЯ, АЛИЛУЯ, ставаме ПРАВИ - свещеникът прочита СВЕТОТО ЕВАНГЕЛИЕ.

СЯДАМЕ, за да изслушаме и проследим внимателно поведетата на свещеника

СТАВАМЕ ПРАВИ - за общи молитви, верую, молитви на верните: Молим Ти се, послушай ни!

СЯДАМЕ - започва литургията на Евхаристията.

На „... за благото на цялата Си свята Църква“ СТАВАМЕ ПРАВИ.

ПРАВИ - започва молитва над даровете; предисловие, евхаристична молитва.

На „... за да станат за нас...“ КОЛЕНИЧИМ.

НА КОЛЕНЕ - пред Светото причастие.

След „Вземете и яжте...“ и АМИН ставаме ПРАВИ.

ПРАВИ - обреди преди причестяване, ОТЧЕ НАШ... (на някои места вярващите молят ОТЧЕ НАШ, хванати за ръце).

Свещеникът ни приканва: „Помирете се взаимно!“ Богомолците си подават ръка и си пожелават Христовите думи МИР ВАМ.

След това КОЛЕНИЧИМ, за да се приготвим за причестяване.

Свещеникът ни дава СВЕТОТО ПРИЧАСТИЕ с думите

„ТЯЛОТО ХРИСТОВО“, ние отговаряме „АМИН“.

Отиваме на мястото си и КОЛЕНИЧИМ до затваряне на дарохранителницата!

СЯДАМЕ и изслушваме енорийските съобщения.

СТАВАМЕ ПРАВИ, за да получим благослов от свещеника и ПРАВОСТОЯЩИ изпращаме министрантите и свещеника към сакристията, като символично се разделяме с Христос.

При различни тържествени ритуали се извършва от свещеника ръсене със светена вода и прикаждане с кандило от министрант - СТАВАМЕ ПРАВИ и правим знака на кръста.

Болните и възрастните богомолци, които имат трудности при колениченето и изправянето, както и малките деца остават седнали през цялата литургия.

При промяна или нововъведения, отнасящи се до поведението и действията на богомолците по време на литургията, енорийският свещеник дава указания и наставления.

При излизане от храма потапяме пръсти в светената вода, правим знака на кръста и коленопреклонно напускаме БОЖИЯ ДОМ.

Веска КОЧУМОВА

Радио „Бакита“ - първото християнско радио в Судан

Първото християнско радио в Судан, разположено в Джуба - административния център на южната част на страната, е ръководено от мисионерка комбонианка от Мексико - сестра Селиа Сиера. Радиото започва трудния си път още през 2006 г., но сега го чака един своеобразен тест - през 2009 г. южната част на страната, предимно християнска, ще гласува за пръв път в историята си. Сложно е, тъй като през последните 22 години непрекъснатите войни са оставили дълбоки рани в населението.

„Имайки предвид големия процент неграмотни, разбитите публични структури и оскъдна комуникация, FM радиопредавателите са най-ефективни, за да се разпространява информация и да се помага на хората да придобиват съзнание относно ставащото около тях“, заявяват сестрите комбонианки на web страницата си.

Проектът за радио „Бакита“ се ражда след канонизацията на Даниел Комбони - първия епископ на Католическата църква в Судан. Основната работа на Църквата след дългите години на вътрешни войни е да бъде инструмент на помирение и душевно оздравяване. А през 2011 г. се очертава още едно сериозно предизвикателство за медията - Южен Судан ще гласува дали иска да остане обединен със Севера - населен предимно с мюсюлмани, или ще се обяви за независима държава.

Повече информация на електронен адрес:

<http://www.comboniane.org>

По агенция ЗЕНИТ

След бурни отношения между САЩ и Светия престол от 25 години те са вече нормални

Преди 25 години - на 20 март 1984 г., ватиканският официален L'Osservatore Romano публикува кратко, почти сензационно съобщение: „След прекъсване от 117 години САЩ и Светият престол възстановяват нормални дипломатически отношения.“ На тази дата се сложи край на една историческа аномалия - политическата и икономическата суперсила САЩ и най-мощната духовна световна сила Ватикан отново размениха посланици. Това стана по времето на президента Роналд Рейгън и на папа Йоан-Павел II (1978-2005).

В предишните години в англосаксонска Америка преобладаваха антикатолически предразсъдъци и предубеждения най-вече в лагера на Протестантската църква, които спяха нормалните отношения. Причините за прекратените

връзки са били почти скрити за дипломатическия свят, а ватиканските архиви говорят за „три средни скандала“. „Виновник“ за първия е папа Пий IX (1846-1878), който по време на Гражданската война в Америка между южните и северните щати е поздравил президента на южняците като борец за обединяване на Америка. Това незабавно раздразнило северняците и те обявяват папата за защитник на отцепниците южняци. Вторият „скандал“ е свързан със задържания съучастник на убиеца на президента Линкълн, обвинен като „мним доброволец“ в папската армия. Накрая идва 1867 г. и третият „скандал“. Витаете слух, че Ватикан е закрил протестантския параклис на американското посолство. Това е само слух, но посланикът на САЩ напуска Рим и така се прекъсват дипломатическите отношения между САЩ и Светия престол.

Повече от 70 години между двете страни съществуват плахи неформални контакти. Опитите за нормализиране на отношенията на президентите Рузвелт, Труман и Картер довеждат само до „специален пратеник“. Първият и единствен католически президент на САЩ Джон Кенеди е следен зорко от протестантите, които пресичат всякакви негови опити за дипломатическо сближаване с папата.

Но идва 1984 г. При президента Рейгън и при папа Йоан-Павел II Конгресът на страната с огромно мнозинство възстановява нормалните дипломатически отношения между двете държави в ранг посолство.

Днес съотношението между католици и протестанти в

САЩ, в Сената и Конгреса е в полза на католиците, но въпреки това и нормалните дипломатически отношения различията и разногласията си остават. Неведнъж представителите на двете страни в ООН са кръстосвали шпаги по време на президента Клинтън, който разреши либерализирането на аборт. Обременени бяха и отношенията по време на ерата на Буш. И днес при Барак Обама като че ли конфликтът е вече „програмиран“. Въпреки предупрежденията на Църквите той е заявил намерението си да узакони правото на аборт. Нунция във Вашингтон и посланика на САЩ при Светия престол не ги очаква дипломатическо безгрижие.

Петър КОЧУМОВ,
по материали
от чуждестранния печат

Сиро-католическата църква празнува встъпването в длъжност на новия патриарх Мар Игнас Юсеф III Юнан, интронизиран на тържествена церемония на 14 февруари в католическата катедрала „Дева Мария на Благовещението“ в сирийския квартал на Бейрут. Сред присъстващите на церемонията са били маронитският патриарх Назралах Сфеир

Бейрут празнува интронизацията на новия сиро-католически патриарх Мар Игнас Юсеф III

и патриарси, епископи и свещеници от по-големите Източно-католически и Православни църкви, съобщава мисионерската агенция Asianews. Присъствали са и апостолическият нунций монс. Луиджи Гати, и почетният архиепископ на Вашингтон кардинал Теодор МакКарик, който е предствителствал литургията по интронизацията. В словото си в края на церемонията новият патриарх е благодарил на американския кардинал, придружавал го духовно в свещеничес-

кия живот в САЩ в качеството му на епископ на новата епархия „Дева Мария на Освобождението“ в Нюарк, учредена през 1995 г. за сирийските католици в САЩ и Канада.

Новият патриарх бе избран на синод, състоял се в Рим от 18 до 20 януари т.г. Папа Бенедикт XVI е призовал новия патриарх и Сиро-католическата църква да бъдат „сеячи на мир, най-вече в Светата земя, в Ирак и Ливан“, както и към „църковно общение“. Новият сиро-католически

патриарх е роден в Сирия, а преди да бъде въведен в епископски сан, е бил мисионер в Канада и САЩ, а след това апостолически визитатор за сиро-католиците в Централна Америка.

По Радио ВАТИКАН

12

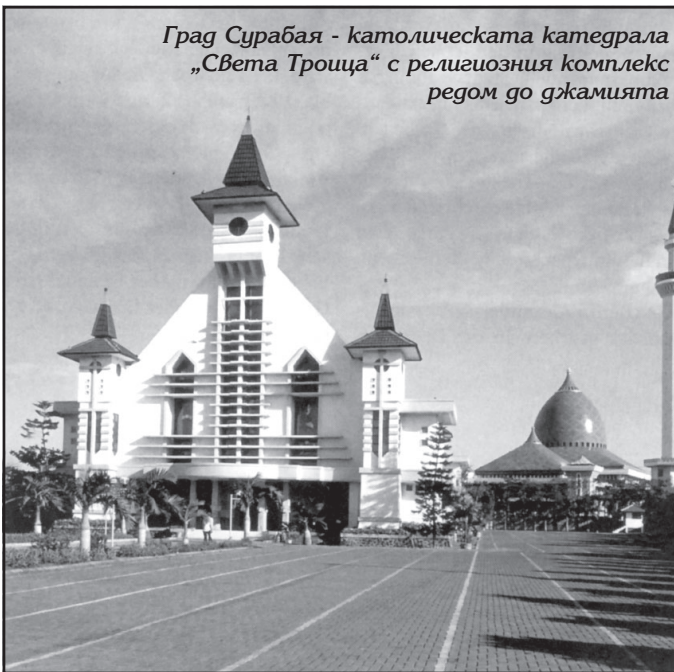
ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1424)
март 2009 г.

Мохамеданка стана католическа монахиня

Сестра Стефани навърши 45 години и разказа накратко биографията си.

„Родена съм на 25 януари 1964 г. в малкото селце Бандани на индонезийския остров Ява. Аз съм десетото, последно дете на много бедно мюсюлманско семейство и се казвам Шри Сайекти Хандаяни. Като малка ме научиха подробно на Корана и станах по-ревностна мохамеданка от баща си. Помня оскъдната и беднотията, когато по целия остров раздаваха храна само с купони. На шестгодишна възраст ме изпратиха при роднини християни в град на 80 км от родното село. Там вуйчо ми бе шофьор на голям камион и често пътувах с него. Той е протестант и ме водеше на неделни служби. Слушах с интерес за живота на проците, а животът и историята на Христос ме трогнаха и плениха. Исках и аз да съм християнка, но не бях кръстена. Посещавах и основно католическо училище. На 12 години заминах за пристанищния град Сурабая, за да помагам на сестра ми, която беше бременна. Тя е католичка. В града живееха още шест мои братя и сестри, като двама от братята и две от сестрите ми също бяха католици. Учих в католически колеж и всяка неделя присъствах със сестрите и братята си на литургии в католическата катедрала. На 14 години

Град Сурабая - католическата катедрала „Света Троица“ с религиозния комплекс редом до джамията

се кръстих и станах католичка. Записах се и завърших с отличие психология с докторантура в университета. Имах много приятели и познати, но мечтаех да стана монахиня, за да помагам и да обучавам бедни деца. Станах учителка и продължих да се обучавам. Посещавах местния католически манастир, където живееха монахини мисионерки от Европа, и все повече исках да вляза в тяхната конгрегация. По това време баща ми

почина и трябваше да искам разрешение от майка си, за да стана монахиня. След две години послушание положих вечните монашески обети и взех името Стефани. Днес съм професор доктор по психология. Преподавам в местни училища, колежи и университети. Живея в манастира заедно с моите обичани посестрими. Всеки ден се срещам с познати и приятели. Помагам на всички, особено на мюсюлманите. Споделям техните традиции, те са и моите корени, макар че вече не посещавам джамии. Тук живеем в мир, толерантност и разбирателство мюсюлмани, индуци и християни, но има и ислямисти фундаменталисти и фанатици, които държавата и народът осъждат. Много мюсюлмани и индуци приемат католическата вяра без притеснение и страх. Индонезия е най-голямата мюсюлманска държава в света. От 240-милионното население 208 милиона са мюсюлмани. Католиците сме над 6 милиона. Католическата църква ръководи много елитни училища, колежи и болници и е на голяма почит и уважение. Нашата конституция гарантира пълна религиозна свобода. Аз се гордея, че съм католичка, че служа на Бог, на Църквата и на моя народ.“

Материала подготви
Веска КОЧУМОВА

Известна оперна певица стана католичка

Известното сопрано Аня Зила е германка от скандинавски произход. През октомври 2008 г. тя прие католическата вяра в катедралата на Берлин. След ритуала по кръщенето излязла от храма с приповдигнато настроение и пред очакващата я голяма група журналисти заявила: „Аз съм вече на 68 години. Това е връхна точка за житейски и професионален опит. Едва сега съзрях истината и правилния път за мен. Станах католичка и съм много щастлива! Поводът за това мое съдбовно решение е папа Бенедикт XVI. Неговата скромност, мъдрост, благоразумие, авторитет, разсъдливост, интелигентност, ерудиция, обаяние нямат равни. Той ме плени и завладя. Въведе ме в правилна посока. Плах импулс в тази насока бе и любимата ми опера „Диалози на кармитките“, създадена от Франсис Пуленк (1899-1963). За мен религията, духовността, мистиката, спокойствието и тишината са най-важни в живота. Гордея се, че станах католичка, че мой върховен душепастир е папа Бенедикт XVII. Бог да го закриля!“

Веска КОЧУМОВА